

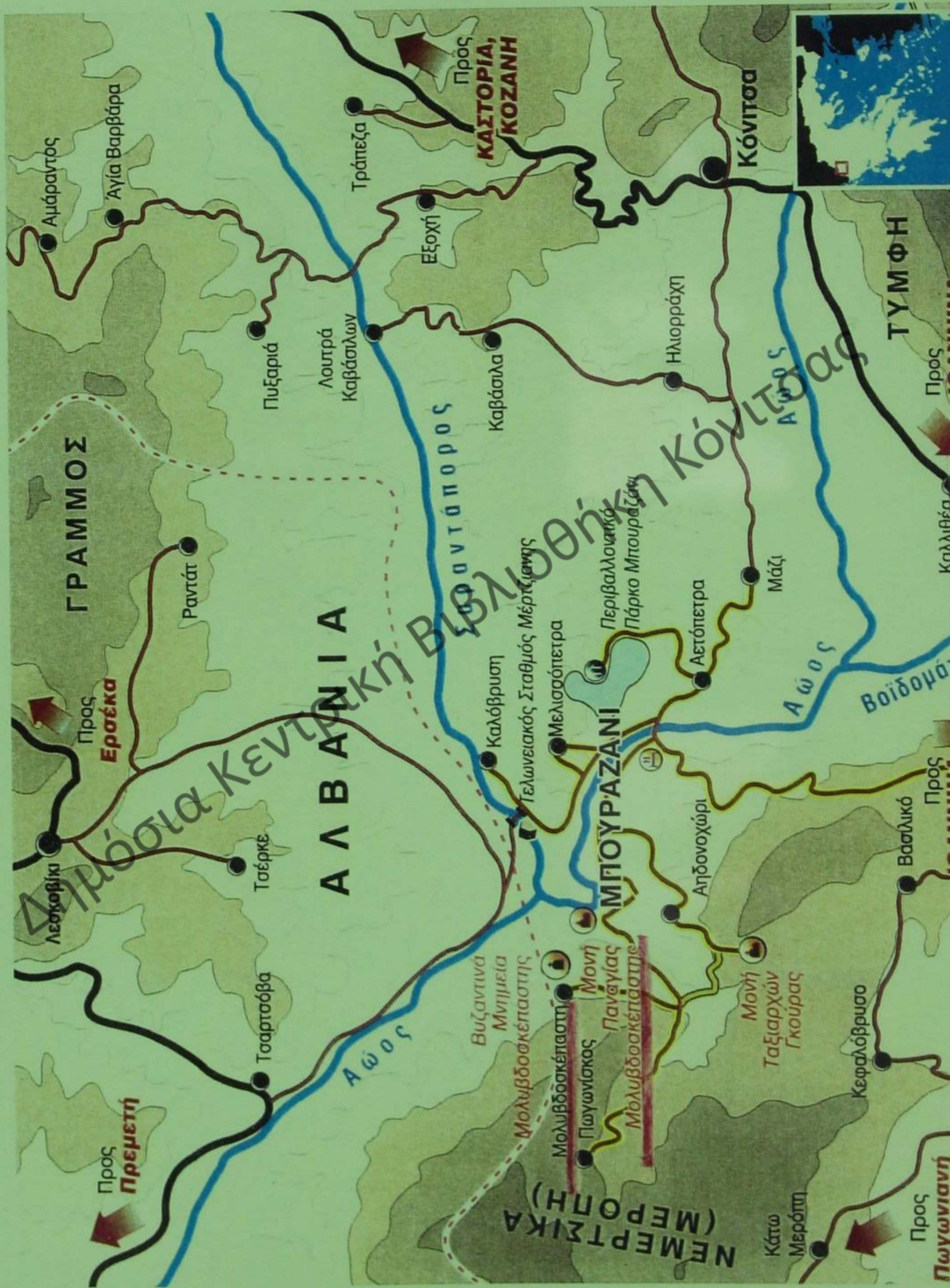
ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΡΑΓΓΑΣ

Ο ΤΟΠΙΚΙΣΜΟΣ ΕΙΝΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΚΑΚΟΣ

ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ

Το Μπουραζάνι και η κοιλάδα όπου σμίγουν οι τρεις ποταμοί -το Τρίουρ

(Φωτοαντίγραφο)

ΔΗΜΟΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΚΟΝΙΤΣΑΣ
ΑΡ. ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ 50853
ΗΜΕΡ. ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ 4-6-06
ΤΑΞΙΝ. ΑΡΙΘΜ. 489.3 ΡΑΓ

κωδ. εγγ. : 4440

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

**Ο ΤΟΠΙΚΙΣΜΟΣ
ΕΙΝΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΚΑΚΟΣ**

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

Για τη βιβλιοθήκη
της Κόνιτσας

Αθήνα
9.6.06

Συμπράτης

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΡΑΓΓΑΣ

**Ο ΤΟΠΙΚΟΣ
ΕΙΝΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΚΑΚΟΣ**

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

«ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ»

ΑΘΗΝΑ 2006

τηλ. 210 - 3839365

ΣΟΚΡΑΤΗΣ ΠΑΤΗΣ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

ΣΟΚΡΑΤΗΣ ΠΑΤΗΣ

ΣΟΚΡΑΤΗΣ ΠΑΤΗΣ

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ

ΑΘΗΝΑ 1985

954-1-1985

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Στους ΔΕΠΑΛΙΤΣΙΩΤΕΣ-ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΙΝΟΥΣ	σελ. 9
Σημείωμα	σελ. 11
Σαν προλεγόμενα	σελ. 13
Λίγα για Πρόλογο	σελ. 15

ΜΕΡΟΣ Α΄

Η Αδελφότητα Μ. Αθήνας προς το Κοινот. Συμβούλιο...	σελ. 19
Το ντοκουμέντο	σελ. 20
Η Αδελφότητα Μ. Αθήνας προς το περ. «Κόνιτσα»	σελ. 21
Το ντοκουμέντο	σελ. 22
ΟΧΙ «ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΟ» ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΗ	σελ. 23

ΜΕΡΟΣ Β΄

ΟΧΙ ΔΙΠΟΛΙΣ-ΟΧΙ ΔΙΠΟΛΙΤΣΑ-ΟΧΙ ΔΙΠΑΛΙΤΣΑ.....	σελ. 29
--	---------

ΜΕΡΟΣ Γ΄

ΝΤΟΚΟΥΜΕΝΤΑ	σελ. 39
ΑΡΧΕΙΟ ΥΠ. ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ-ΚΕΔΚΕ.....	σελ. 45-46
ΑΡΧΕΙΑ ΝΟΜΑΡΧΙΑΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	σελ. 47
«ΤΟΠΩΝΥΜΙΚΟΝ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΟΝΙΤΣΗΣ	σελ. 51
ΓΙΑΝΝΗ ΔΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΥ	σελ. 57
ΘΩΜΑ ΖΙΩΓΑ	σελ. 60
Δ. ΚΡΕΜΟΥ	σελ. 62
ΣΤΕΦ. ΜΠΕΤΤΗ	σελ. 63
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ «ΚΟΝΙΤΣΑ»	σελ. 65
ΚΑΙ ΛΙΓΑ ΓΙΑ ΕΠΙΛΟΓΟ	σελ. 67
Άλλα έργα του ίδιου	σελ. 69

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ

11.11.11
11.11.11
11.11.11

ΜΕΡΟΣ Α

11.11.11
11.11.11
11.11.11
11.11.11

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ

11.11.11
11.11.11
11.11.11

ΜΕΡΟΣ Β

11.11.11
11.11.11
11.11.11

ΜΕΡΟΣ Γ

11.11.11
11.11.11
11.11.11

ΜΕΡΟΣ Δ

11.11.11
11.11.11
11.11.11

ΜΕΡΟΣ Ε

11.11.11
11.11.11
11.11.11

ΜΕΡΟΣ ΣΤ

11.11.11
11.11.11
11.11.11

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

**ΣΤΟΥΣ
ΔΕΠΑΛΙΤΣΙΩΤΕΣ
ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΙΝΟΥΣ**

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Η παρούσα έκδοση του έργου του Κωνσταντίνου Κόνιτσα, «**ΔΕΠΑΛΙΤΣΙΩΤΕΣ - ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΙΝΟΙ**», εκδόθηκε στην Αθήνα το 1974. Η παρούσα έκδοση είναι η πρώτη έκδοση του έργου, όπως δημοσιεύθηκε στην Αθήνα το 1974. Η παρούσα έκδοση είναι η πρώτη έκδοση του έργου, όπως δημοσιεύθηκε στην Αθήνα το 1974. Η παρούσα έκδοση είναι η πρώτη έκδοση του έργου, όπως δημοσιεύθηκε στην Αθήνα το 1974.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

1. Στη φωτογραφία, στο εξώφυλλο του βιβλίου, βλέπετε την ονομαστή Βρύση του Αη – Γιώργη, στη ΔΕΠΑΛΙΤΣΑ – ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΗ Κόνιτσας.
2. Ο Σπύρος Δάφνης, που η ευχητήρια επιστολή του «μπήκε», «ΣΑΝ ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ» στο βιβλίο, είναι ΔΕΠΑΛΙΤΣΙΩΤΗΣ – ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΙΝΟΣ και καθηγητής στη Μέση Εκπαίδευση στα Γιάννενα.
3. Το κείμενό μου «ΟΧΙ ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΟ ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΗ» πρωτοστάληκε στην «Αδελφότητα Μολυβδοσκεπαστινών Αθήνας». Η Αδελφότητα, επί προεδρίας Κώστα Δάφνη, το ενστερνίστηκε και το δημοσίευσε στο περιοδικό «Κόνιτσα».
4. Ο χάρτης της λεκάνης – κοιλάδας του Μπουραζανιού στο έσω-μπροσθόφυλλο του βιβλίου και το απόσπασμα άρθρου του Αντώνη Ιορδάνογλου στο έσω-οπισθόφυλλο, είναι φωτοαντίγραφα από το περιοδικό «PASSPORT».

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

ΣΑΝ ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ

Ιωάννινα 28-1-2004

Αγαπητέ Σωκράτη

Σα είχαμαι ελέγχα

ΚΑΛΗ ΧΡΟΝΙΑ.

Πήρα το βιβλίο και έστειλα στο
Χωριό. Σ' ευχαριστώ πολύ. Θέλω
ιδιαιτέρως να μά κοινοποιήσω
τις ανόργανες και τις τόβο χρήσι-
μες στην προσημέρια αναζητήσεις
της αλήθειας

Με ευτίμη

Ση. Δάφνης

ΣΥΛΛΟΓΗ

1981-1-20

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

ΛΙΓΑ ΓΙΑ ΠΡΟΛΟΓΟ

Στο χωριό Μολυβδοσκεπάστη Κόνιτσας, μεταπολεμικά – μετακατοχικά, παρουσιάστηκε το «φαινόμενο» της διαστρέβλωσης, κακοποίησης και μετάλλαξης του πραγματικού, ιστορικού ονόματος και από θηλυκό, όμορφο ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΗ, που ήταν προπολεμικά και στην περίοδο της Κατοχής, έγινε κακόγουστο και σόλοικο «Μολυβδοσκεπάστο».

Να ζητήσεις ευθύνες γι' αυτό; Από ποιούς; Δεν υπάρχουν συνειδητοί διαστρεβλωτές, συνειδητοί φταίχτες που σκόπιμα έδρασαν, για την «κακοποίηση» του ονόματος. Δε χωρεί, λοιπόν, στην περίπτωση τούτη, καμιά «έρευνα» για να βρούμε ανύπαρκτους συνειδητούς «κακοποιούς».

Όμως η «κακοποίηση» έγινε. Είναι διαπιστωμένη και κράτησε μισόν αιώνα. Όταν γύρισα από την εξορία, ύστερα από είκοσι χρόνια, ανέβηκα στην Ήπειρο το 1963. Το «γλωσσικό στραγγάλισμα» το πρωτάκουσα από Κονιτσιώτες που συνάντησα στην πλατεία: «Που θα πας, Σωκράτη, θα μείνεις εδώ στους συγγενείς σου τους Ραγγαίους ή θα πας στην αδερφή σου «στο Μολυβδοσκεπάστο»; Αντέδρασα απότομα: «Όχι δε θα πάω «στο Μολυβδοσκεπάστο» θα πάω στη Μολυβδοσκεπάστη! Γιατί κάνατε το θηλυκό ουδέτερο και χαλάτε το όνομα του χωριού»; Κι' η απάντηση ήρθε απρόσμενη: «Εμείς το χυλάμε, Σωκράτη; Αυτούς να ρωτήσεις...».

Τί να ρωτήσεις; Ποιούς να ρωτήσεις; Τί να μάθεις; Οι κάτοικοι του χωριού ούτε κατάλαβαν τι έγινε... Και καλά οι κάτοικοι δεν κατάλαβαν ... Όμως κι η αρθρογραφία, τόσα χρόνια, στο Περιοδικό «Κόνιτσα» κι' αυτή δεν κατάλαβε... Η Γραφειοκρατία μας, η Σχολική και η Κοινοτική, η Αστυνομική Αρχή στο χωριό – και όλες οι Κρατικές Αρχές και η Δημαρχία στην Κόνιτσα; Οι Αρχές είχαν Αρχεία, Σφραγίδες, Έγγραφα με το σωστό, επίσημο, νόμιμο όνομα του χωριού, μετά το Νόμο της Μετονομασίας, από τις 2-12-1929! Πώς δεν αμύνθηκαν στην «εισβολή» που έκανε το «διεστραμμένο Μολυβδοσκεπάστο»; Πώς το υιοθέτησαν, το επισημοποίησαν, το νομιμοποίησαν;

Προπολεμικά και στην περίοδο της Κατοχής δεν υπήρχε «Μολυβδοσκεπάστο». Υπήρχε το επίσημο θηλυκό όνομα της Μετονομασίας, Μολυβδοσκεπάστος στα Έγγραφα και στην Αλληλογραφία και Μολυβδοσκεπάστη στην ομιλία των κατοίκων του χωριού κι' όλης της Περιφέρειας. Την «εισβολή» του, λοιπόν, το «Μολυβδοσκεπάστο» την έκανε Μετακατοχικά και κράτησε μέχρι τελευταία. Υποθέτω, ότι βασικός συντελεστής για να «εμφανιστεί» το φαινόμενο «Μολυβδοσκεπάστο» στάθηκε η μεγάλη και συχνή – πυκνή κίνηση Στρατού από την Κόνιτσα προς τη Μολυβδοσκεπάστη κατά τα χρόνια αυτά. Πιθανότατα από το «στόμα» των φαντάρων ξεγεννήθηκε το «νόθο Μολυβδοσκεπάστο» και πέρασε στο «στόμα» του χωριού και της περιφέρειας Κόνιτσας. Εκεί βρήκε κούνια και κουνιαρίστηκε, «σαρμανίτσα» και νανουρίστηκε... «μεγάλωσε» και σιγά-σιγά «εγκαταστάθηκε» στα Γραφεία, στις Σφραγίδες, στα Έγγραφα και τελικά επισημοποιημένο και νομιμοποιημένο το «νόθο», πέρασε καμαρωτό-καμαρωτό στην αρθρογραφία στο περιοδικό «Κόνιτσα»!!!

Τώρα για το άλλο θέμα του παλιού ονόματος ΔΕΠΑΛΙΤΣΑ, που στην αρθρογραφία διαστρεβλώνεται και γίνεται «ΔΙΠΑΛΙΤΣΑ», παρουσιάζεται τούτο το παράδοξο από ορισμένους: Ενώ, όχι μόνο γνωρίζουν τα ντοκουμέντα του Αρχείου του Υπ. Εσωτερικών και της ΚΕΔΚΕ αλλά τα επικαλούνται κιόλας οι ίδιοι στα γραφτά τους, εντούτοις, δε γράφουν το όνομα που λένε τα ντοκουμέντα, όπως σωστά το έχουν ΔΕΠΑΛΙΤΣΑ – αλλά χαλούν το ιστορικό παλιό όνομα του χωριού – και το κάνουν «Διπαλίτσα»!!! Παρεμβαίνει κάτι που οδηγεί σ' αυτό το λάθος; Τι είναι αυτό που τυχόν παρεμβαίνει; Τρυπώνει μήπως «καμιά Δίπολις» κανένας τοπικισμός, που δεν είναι σύμβουλος καλός; Πάντως ένα θεωρώ σίγουρο, ότι τα ντοκουμέντα που θα βρούμε στο ΜΕΡΟΣ Γ' του μικρού τούτου βιβλίου, ΑΠΟΔΕΙΧΝΟΥΝ αν θέλετε, ή ΑΠΟΔΕΙΚΝΥΟΥΝ αν προτιμάτε την ιστορική αλήθεια για το σωστό ιστορικό όνομα του χωριού ΔΕΠΑΛΙΤΣΑ-ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΗ.

ΜΕΡΟΣ Α΄

Όχι το κακοποιημένο και λαθεμένο

«ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΟ»

Αποκατάσταση της σωστής Μετονομασίας:

ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΗ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

1958-1998

«40 ΧΡΟΝΙΑ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΑΣ»

ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ
ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΙΝΩΝ ΚΟΝΙΤΣΗΣ
«ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΗ»

ΕΔΡΑ: ΑΘΗΝΑ ΠΑΤΗΣΙΩΝ 4 – ΤΗΛ.&FAX: 3819547-3826866

ΑΘΗΝΑ 24-6-1998

ΠΡΟΣ:

1. Τον Πρόεδρο και το Κοινοτικό Συμβούλιο Μολυβδοσκεπάστης Κόνιτσας,
2. Προς τον Πολιτιστικό και Μορφωτικό Σύλλογο Μολυβδοσκεπάστης «Ο ΑΓΙΟΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ».

Αγαπητοί Συγχωριανοί,

Πήραμε από το Σωκράτη Ράγγα, θερμό φίλο του χωριού μας, ένα κείμενο σχετικό με τη σωστή επίσημη ονομασία του χωριού μας, που τόσο πολύ όλοι μας αγαπούμε.

Η άποψη – πρόταση του Σωκράτη Ράγγα, βασίζεται και σε ντοκουμέντα και στο σχετικό Νόμο – Διάταγμα της μετονομασίας: «Η Δεπαλίτσα» ονομάστηκε «Η Μολυβδοσκεπάστος», δηλαδή σήμερα «Η Μολυβδοσκεπάστη» Νόμος και ντοκουμέντα επισυνάπτονται.

Γι' αυτό εμείς, ως Διοικητικό Συμβούλιο της Αδελφότητας, υιοθετούμε την πρόταση και παρακαλούμε τη μεν Κοινότητα να αποκαταστήσει τη σωστή επίσημη ονομασία του χωριού μας που όντως είναι «Η ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΗ», τους δε άλλους φορείς και συγχωριανούς μας να βοηθήσουν τη σωστή αυτή λύση.

Με πολλή αγάπη και πατριωτικούς χαιρετισμούς.

Για το Δ.Σ.

Ο Πρόεδρος
Κ.Θ. ΔΑΦΝΗΣ

Η Γραμματέας
Ε. ΡΙΣΤΑΝΗ

1958-1998

"40 ΧΡΟΝΙΑ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΑΣ"

ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ
ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΙΝΩΝ ΚΟΝΙΤΣΗΣ
«ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΗ»

ΕΔΡΑ: ΑΘΗΝΑ ΠΑΤΗΣΙΩΝ 4 – ΤΗΛ.&FAX: 3819547-3826866

ΑΘΗΝΑ 24-6-998

ΠΡΟΣ:1. Τον Πρόεδρο και το Κοινοτικό Συμβούλιο
Μολυβδοσκεπάστης Κόνιτσας .

2. Προς τον Πολιτιστικό και Μορφωτικό Σύλλογο
Μολυβδοσκεπάστης "Ο ΑΓΙΟΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ" .

Αγαπητοί Συγχωριανοί,

Πήραμε από το Σωκράτη Ράγγα, θερμό φίλο του χωριού μας, ένα
κείμενο σχετικό με τη σωστή επίσημη ονομασία του χωριού μας, που τόσο
πολύ όλοι μας αγαπούμε.

Η άποψη - πρόταση του Σωκράτη Ράγγα, βασίζεται και σε
ντοκουμένα και στο σχετικό Νόμο - Διάταγμα της μετονομασίας : "Η
Δεπαλίτσα" ονομάστηκε "Η Μολυβδοσκεπάστος", δηλαδή σήμερα "Η
Μολυβδοσκεπάστης Νόμος και ντοκουμένα επισυνάπτονται.

Γι αυτό ερείς, ως Διοικητικό Συμβούλιο της Αδελφότητας, υιοθετούμε
την πρόταση και παρακαλούμε τη μεν Κοινότητα να αποκαταστήσει τη
σωστή επίσημη ονομασία του χωριού μας που όντως είναι "Η
ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΗ", τους δε άλλους φορείς και συγχωριανούς μας να
βοηθήσουν τη σωστή αυτή λύση.

Με πολλή αγάπη και πατριωτικούς χαιρετισμούς

Για το Δ.Σ.

Ο Πρόεδρος

Κ. Θ. ΔΑΦΝΗΣ

Η Γραμματέας

Ε. ΡΙΣΤΑΝΗ

26.6.1998

Προς
Τον κ. Σ. Τουφίδη
Διευθυντή του Περιοδικού «ΚΟΝΙΤΣΑ»

Σας επιδίδουμε ένα κείμενο που λάβαμε από το Σωκράτη Ράγγα μαζί με την πλήρη τεκμηρίωση που επισυνάπτει (Ντοκουμέντα και Νόμοι – Διατάγματα). Επισυνάπτουμε και το δικό μας κείμενο της Αδελφότητας Μολυβδοσκεπαστινών Αθήνας με το οποίο κάνουμε δεκτό το κείμενο του Σ.Ρ. και το κοινοποιούμε στην Κοινότητα Μολυβδοσκεπαστη για υλοποίηση.

Το θέμα είναι: «ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΗ – ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΣΩΣΤΗΣ ΕΠΙΣΗΜΗΣ ΟΝΟΜΑΣΙΑΣ».

Παρακαλούμε θερμά να δημοσιευτεί στο Περιοδικό σας και να αξιοποιηθεί σωστά το «πακέτο», για να ενημερωθούν και οι αρχές και οι φορείς και ο κόσμος της πόλης και της επαρχίας μας και οι αρχές και οι φορείς στα Γιάννενα.

Παράκλησή μας επίσης θερμή είναι:

1. Να αποφευχθούν τυχόν λάθη. (Το περιοδικό σας είναι, άλλωστε, υψηλού επιπέδου).
2. Τα κεφαλαία να γίνουν με ΚΕΦΑΛΑΙΑ.
3. Τα υπογραμμισμένα (αν είναι δυνατόν) να γίνουν με μαύρα.

Με πολλές ευχαριστίες

Για την Αδελφότητα Μολυβδοσκεπαστινών Αθήνας
Ο Πρόεδρος
Κώστας Θ. Δάφνης

Προς

26.6.1998

Τον κ. Σ. Τουφίδη

Διευθυντή του Περιοδικού "ΚΟΝΙΤΣΑ"

Σας επιδίδουμε ένα κείμενο που λάβαμε από το Σωκράτη Ράγγα μαζί με την πλήρη τεκμηρίωση που επισυνάπτει (Ντοκουμέντα και Νόμοι - Διατάγματα). Επισυνάπτουμε και το δικό μας κείμενο της Αδελφότητας Μολυβδοσκεπαστινών Αθήνας με το οποίο κάνουμε δεκτό το κείμενο του Σ.Ρ. και το κοινοποιούμε στην Κοινότητα Μολυβδοσκεπαστής για υλοποίηση.

Το θέμα είναι: "ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΗ - ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΣΩ-ΣΤΗΣ ΕΠΙΣΗΜΗΣ ΟΝΟΜΑΣΙΑΣ".

Παρακαλούμε θερμά να δημοσιευτεί στο Περιοδικό σας και να αξιοποιηθεί σωστά το "πακέτο", για να ενημερωθούν και οι αρχές και οι φορείς και ο κόσμος της πόλης και της επαρχίας μας και οι αρχές και οι φορείς στα Γιάννενα.

Παράκλησή μας επίσης θερμή είναι:

1. Να αποφευχθούν τυχόν λάθη. (Το περιοδικό σας είναι, άλλωστε, υψηλού επιπέδου).
2. Τα κεφαλαία να γίνουν με ΚΕΦΑΛΑΙΑ.
3. Τα υπογραμμισμένα (αν είναι δυνατόν) να γίνουν με μαύρα.

Με πολλές ευχαριστίες

Για την Αδελφότητα Μολυβδοσκεπαστινών Αθήνας

Ο Πρόεδρος

Κώστας Θ. Λάφνης

ΟΧΙ «ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΟ» ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΗ

ΑΘΗΝΑ 18.6.1998

Προς
Την Αδελφότητα Μολυβδοσκεπαστινών
«ΠΑΝΑΓΙΑ ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΗ»

Στην Αθήνα

Πριν από πολλά χρόνια είχα ξαναθέσει το θέμα του σεβασμού της σωστής επίσημης μετονομασίας του χωριού σας (του χωριού μας) «Δεπαλίτσα».

Τώρα επανέρχομαι, γιατί, στο μεταξύ, έχει γίνει «επίσημη» αλλά αθέλητη κακοποίηση του νέου ονόματος του χωριού.

Το επίσημο, το πραγματικό, το αυθεντικό, το σωστό και το όμορφο νέο όνομα της Δεπαλίτσας είναι θηλυκό «Η ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΟΣ» δηλαδή «Η ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΗ» και καθόλου – μα καθόλου – «το Μολυβδοσκεπάστο» αυτό το, αθέλητα, κακοποιημένο και λαθεμένο ουδέτερο.

Εδώ δεν ενδιαφέρει γιατί και πώς έγινε αυτό το αθέλητο λάθος. Δεν αναζητιέται σ' αυτό καμιά ευθύνη. Εκείνο που ενδιαφέρει, όταν συνειδητοποιούμε, το σωστό, είναι να μη συνεχίζουμε το λάθος. Και την πρώτη ευθύνη πρέπει να την αναλάβει η Αρχή του χωριού, ο Πρόεδρος και το κοινοτικό Συμβούλιο, που έχει όχι μόνο υποχρέωση αλλά και απόλυτη εξουσία να διορθώσει το λάθος και να αποκαταστήσει αμέσως τη σωστή επίσημη ονομασία του χωριού. Η αποκατάσταση κοστίζει μηδέν: Μια σφραγίδα που θα λέει σήμερα «ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΗΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ» και αύριο ίσως «ΧΩΡΙΟ – ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΗ ΚΟΝΙΤΣΑΣ». Τα έγγραφα από σήμερα κιόλας μπορούν να γράφονται με αποκαταστημένο το σωστό όνομα του χωριού και με το σωστό πια πανώτιτλο. Τη δεύτερη

ευθύνη την έχουν εκείνοι – φορείς και άτομα – που συνειδητοποιούν βαθιά το πρόβλημα και μπορούν να βοηθήσουν την Κοινότητα για την άμεση λύση του.

Είναι περιττό να προσθέσω ότι δεν ενδιαφέρει αν το πει οποιοσδήποτε «Μολύβι» ή «Μολυβδοσκεπάστο» που ακόμα ξέρει στραβά το όνομα. Σημασία έχει πώς θα το πουν και πως θα το γράψουν η Αρχή του χωριού και οι Φορείς και τι θα λένε οι επίσημες ταμπέλες και τα σήματα. Γιατί τότε και οι παραπάνω Αρχές θα συμμορφωθούν αμέσως σωστά και όλοι θα μάθουν το σωστό, επίσημο, όμορφο όνομα του χωριού «ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΗ»! Το όνομα είναι ΚΑΤΕΥΘΕΙΑΝ παρμένο ΑΤΟΦΙΟ από την ΙΣΤΟΡΙΚΟΤΗΤΑ και την ομορφιά του ονομαστού Μοναστηριού «ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΗ».

Το σωστό όνομα του σημαινόμενου, του ονομαζόμενου, είναι η ταυτότητά του κι οφείλουμε σεβασμό. Το αυθεντικό όνομα του χωριού εκφράζει μια πραγματικότητα. Το όνομά του είναι η ψυχή του. Γι' αυτό απαιτείται ευαισθησία. Το αληθινό όνομα του χωριού είναι και μια ιστορία. Αξίζει να τη γνωρίζουμε σωστά και να λέμε και να γράφουμε το όνομα άσφαλτα. Το πραγματικό όνομα του χωριού αποτελεί πολιτιστική αξία. Οι ποικίλες πολιτιστικές εκδηλώσεις, που γίνονται, αποδείχνουν περίτρανα πόσο τούτο το χωριό εκτιμάει και αγαπάει τις πολιτιστικές αξίες. Η προφύλαξή τους λοιπόν από την παραφθορά είναι θέμα αρχής και πολιτιστικής αισθητικής. Η άμεση αποκατάσταση της σωστής επίσημης ονομασίας του χωριού είναι ζήτημα τιμής και ηθικής τάξης. Το σωστό είναι πάντα και αληθινό και όμορφο και ωφέλιμο.

Δεν είναι παράδοξο, οι ξένοι στα άρθρα τους, ο Γιάννης Λυμπερόπουλος και άλλοι, να γνωρίζουν, να σέβονται και να γράφουν σωστά το επίσημο όνομα του χωριού στο περιοδικό «ΚΟΝΙΤΣΑ» και στα βιβλία τους «ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΗ» και το χωριό να κρατάει ΕΠΙΣΗΜΑ το λαθεμένο; Κι' ο «Αχιλλεύς» Κολιός και άλλοι χωριανοί να γράφουν στην «ΚΟΝΙΤΣΑ» παρεφθαρμένα και εσφαλμένα «ΤΟ ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΟ»!!! Ο φίλος μου ο Αχιλλέας, που προτιμάει το «Αχιλλεύς», δεν ξέρει από τον παπα-

Γιώργη και το Σταύρο Γκατσόπουλο ότι το όνομα του χωριού του είναι θηλυκό «ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΟΣ» στην Καθαρεύουσα και «ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΗ» στη Δημοτική;

- ΕΠΙΣΥΝΑΠΤΩ ντοκουμέντα για πλήρη τεκμηρίωση. Ευχαριστώ πολύ το φίλο μου Σπύρο Δάφνη για τη συμβολή του στην εξεύρεση τους.
- ΕΠΙΣΥΝΑΤΠΩ, τέλος, τους ΝΟΜΟΥΣ της Μετονομασίας. Προσέξτε, πόσο τονίζουν με το άρθρο η το θηλυκό όνομα «σαν να φοβούνται» ΟΙ ΝΟΜΟΙ, μήπως ξεγεννηθεί εκτρωματικά κανένα «ουδέτερο». Όπερ και εγένετο!!
- ΕΠΙΤΑΣΣΕΙ, λοιπόν, και ο ΝΟΜΟΣ την άμεση αποκατάσταση του ονόματος.

Με πολλή εκτίμηση και αγάπη
Σωκράτης Ράγγας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

ΜΕΡΟΣ Β΄

ΟΧΙ ΔΠΟΛΙΣ – ΟΧΙ ΔΠΟΛΙΤΣΑ – ΟΧΙ ΔΠΑΛΙΤΣΑ

ΔΕΠΑΛΙΤΣΑ

ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΣΩΣΤΗΣ ΠΑΛΙΑΣ

ΟΝΟΜΑΣΙΑΣ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

ΟΧΙ ΔΙΠΟΛΙΣ - ΟΧΙ ΔΙΠΟΛΙΤΣΑ - ΟΧΙ ΔΙΠΑΛΙΤΣΑ ΔΕΠΑΛΙΤΣΑ - ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΗ

Καταρχήν ξεκαθαρίζω ότι δεν κάνω καμιά αντιπαράθεση και δεν έχω απολύτως καμιά τέτοια προδιάθεση.

Μετά ξεκαθαρίζω ότι δεν θα προσπαθήσω να εκφράσω - και δε θα εκφράσω άποψη - γιατί θεωρώ ότι κάποτε τα ιστορικά όταν τελικά αυθεντικά ντοκουμεντάρονται, αν πραγματικά ντοκουμεντάρονται, δεν αφήνουν περιθώρια για «απόψεις».

Γι' αυτό λοιπόν, ύστερα από τα παραπάνω, θέτω εκ προοιμίου το θέμα για ν' ακολουθήσει η τεκμηρίωση, το ντοκουμεντάρωμα: Η Μολυβδοσκεπάστη, χωριό της Επαρχίας Κόνιτσας, με το παλιό της όνομα ονομαζόταν: Δεπαλίτσα. Δεν ονομαζόταν Διπαλίτσα. Επαναλαμβάνω: Ονομαζόταν: Δεπαλίτσα. Το Διπο- και το Διπα-, απέχουν από το Δεπα-, στην προέλευση της ονομασίας, όσο η Ανατολή από την Δύση.

Αφορμή, για τούτο το κείμενό μου, παίρνω από το δημοσίευμα στο περιοδικό «Κόνιτσα» του Μπίλη Ευαγ. Κώστα, με τίτλο: «Η ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΗ ΚΟΝΙΤΣΑΣ (ΔΙΠΑΛΙΤΣΑ) ΠΑΡΕΛΘΟΝ - ΠΑΡΟΝ - ΜΕΛΛΟΝ», Τεύχος 121, Μάρτης - Απρίλης 2005, σελ. 129 - 132.

Τρεις είναι οι παρατηρήσεις μου για το όνομα «Διπαλίτσα» όπως λαθεμένα το γράφει δεκαπέντε φορές (μετρημένες) ο συντάκτης στο άρθρο του.

ΠΡΩΤΗ: Η σωστή ονομασία του χωριού.

ΔΕΥΤΕΡΗ: Η πηγή που επικαλείται και χρησιμοποιεί στην ονομασία του χωριού.

ΤΡΙΤΗ: Η διαστρέβλωση δεκαπέντε φορές του ονόματος της πηγής του !!!

Η Σωστή Ονομασία

Ανάφερα και παραπάνω, πως η Μολυβδοσκεπάστη, με το παλιό της όνομα **ονομαζόταν Δεπαλίτσα, όχι Δίπολις, όχι Διπολίτσα, όχι Διπαλίτσα**. Άλλο, τι μπορεί να γινόταν ή και να γίνεται «στο στόμα» των χωριανών, όπως για παράδειγμα «πάμε στ' Διπαλίτσα». Δε μιλούμε για «δεπαλτσιώτικη» προφορά, εκφορά ή παραφθορά. Ενδιαφέρει η σωστή παλιά ονομασία του χωριού **ΙΣΤΟΡΙΚΑ, ΕΠΙΣΗΜΑ, ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ**.

Το όνομα του χωριού είναι σλάβικο. Έχει προφανώς πρόθεμα ή ρίζα – δεν το γνωρίζω – **το Derpal (Ντεπάλ)** που, στην ελληνική «τριβή» του, έγινε **δεπάλ**. Αρχικά, χωρίς έρευνα, και χωρίς επίκληση «ιστορικής γνώσης» και «επιστημονικότητας» θα αναφέρω ελάχιστα από τα πολλά τοπωνύμια της περιφέρειας αρχίζοντας από την πρωτεύουσα, που μιλούν μόνα τους για την προέλευσή τους: **Κόνιτσα** (Κόνιτσα στα ρούσικα = ιππικό. Με τον κάμπο που έχει η Κόνιτσα, κάποτε ήταν «χώρα των αλόγων»). **Ζέλιστα** (Εξοχή), **Βράνιστα** (Τράπεζα), **Τοπόλιτσα**, **Οστανίτσα** (Αηδονοχώρι), **Προβίτσα** (Καλόβρυση), **Μποντσικό** (Πωγωνίσκος), **Δεπαλίτσα** (Μολυβδοσκεπάστη)... Αυτό είναι το πρώτο «ντοκουμεντάρισμα» για τη σωστή ονομασία: **Δεπαλίτσα**.

Πάμε τώρα στην έρευνα – γνώση. Αρχίζω με το «**ΤΟΠΩΝΥΜΙΚΟΝ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΟΝΙΤΣΗΣ**, ΥΠΙΟ Κωνστ. Δ. Στεργιοπούλου, Καθηγητού της Ζωσιμαίας Σχολής Ιωαννίνων», που δημοσιεύτηκε στα «**Ηπειρωτικά Χρονικά**». Έβγαιναν τότε υπό την αιγίδα του Σπυρίδωνα.

Στη σελ. 207: «Εις το τοπωνυμικόν όμως περιλαμβάνομεν... και δύο άλλα χωρία, το Αηδονοχώρι (άλλοτε Οστανίτσαν) και την **Μολυβδοσκεπάστον** (άλλοτε **Δεπαλίτσαν**)». Στη σελ. 208 αναφέρει «**Μολυβδοσκεπάστος** (πρώην **Δεπαλίτσαν**)».

Στη σελίδα 238 γράφει «**Δεπαλίτσα** ... το σημερινόν χωρίον **Μολυβδοσκεπάστος**».

Στη σελίδα 239 λέει «**τοποθεσία (Δεπαλίτσας)**». Στη σελ. 240 σημειώνει: «... η **Δεπαλίτσα**...». Όπως βλέπουμε, ο Στεργιόπουλος που πήγε κατεπιθυμίαν τότε του Σπυρίδωνα για το «**Τοπωνυμικόν της**

επαρχίας Κονίτσης», γράφει σωστά και πιστά **ΜΟΝΟ Δεπαλίτσα** και δεν ξεφεύγει καθόλου. Σε υποσημείωσή του σημειώνει: «Κατά την περιοδείαν μου μοι παρέσχον πλείστας ευκολίας οι κ.κ. Χ. Ρεμπέλης, Ευ. Νικολάου, Κ. Παπανικολάου και Θ. Ζώης, δημοδιδάσκαλοι, τους οποίους θερμώς ευχαριστώ...».

Ο **Γιάννης Λυμπερόπουλος** στο περιοδικό «Κόνιτσα», στο τεύχος 4, Σεπτεμβρίου – Οκτώβριος 1985, στη μελέτη «Το Παζαρόπουλο» - αποσπάσματα από το βιβλίο του «Παζαριού ανατομή», - γράφει στη σελ. 78 δυο φορές το παλιό όνομα του χωριού: «τα Παζάρια, όπως τάλεγαν, γίνονταν τον πολύ παλιό καιρό **στη Δεπαλίτσα**» και παρακάτω: «Τα «Παζάρια» της **Δεπαλίτσας** έσβησαν για πάντα στα 1657».

Ο **Θ. Ζιώγας** στη μελέτη του με τίτλο «ΤΑ ΠΑΛΑΙΑ ΟΝΟΜΑΤΑ ΤΩΝ ΧΩΡΙΩΝ ΤΗΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ» στο περιοδικό «Κόνιτσα» τεύχος 48, Γενάρης – Φλεβάρης 1993 στις σελ. 4 και 8, τρεις φορές αναφέρει το χωριό και το γράφει **Δεπαλίτσα**. Στη σελ. 4 «**Δεπαλίτσα**». Στη σελ. 8 «**ΔΕΠΑΛΙΤΣΑ**». Και παρακάτω: «Απ' τα παραπάνω **ΔΕΠΑΛΙΤΣΑ...**». (Βάζω με πεζά και κεφαλαία το όνομα όπως είναι στο περιοδικό).

Ο **Στέφανος Μπέττης**, στην «ΟΝΟΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΧΩΡΙΩΝ Ν. ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ – ΕΚΔΟΣΗ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ – Γιάννινα 1996», σε κατάταξη που κάνει των χωριών σε **Ελληνικά – Σλάβικα – Αρβανίτικα – Αδιευκρίνιστα ονόματα, τη ΔΕΠΑΛΙΤΣΑ** την κατατάσσει στα **Σλάβικα**. Μόνο που τη γράφει λαθεμένα «**ΔΙΠΑΛΙΤΣΑ**».

Ο **Δ. Κρέμος**, στο περιοδικό «Κόνιτσα», στο τεύχος 9, Ιούλιος – Αύγουστος 1986, στη σελ. 84 παραθέτει κατάλογο με τίτλο «**ΣΛΑΒΙΚΑ ΤΟΠΩΝΥΜΙΑ**». Ανάμεσα σ' αυτά έχει ως **σλάβικο όνομα και τη Δεπαλίτσα**, μόνο που το γράφει κι' αυτός λαθεμένα «**Διπαλίτσα**».

Λάθος γράφουν το παλιό όνομα του χωριού και σε μια «πινακίδα», στην πρώτη πλατεία, στο «έμπα» της Μολυβδοσκεπάστης, «**Δίπολις, Διπολίτσα, Διπαλίτσα**».

Όλα τα χαρτιά μου «ανάγυρα», για να βρω ένα άρθρο (απ' τα συνεχόμενα για τα τοπωνύμια) του Ν. Χ. Ρεμπέλη στο περιοδικό «Κόνιτσα» που αναφέρεται και **στη Δεπαλίτσα** αλλά δε μπόρεσα να το βρω. Δε θυμούμαι ακριβώς τι έλεγε και δε μπορώ να κάνω συγκεκριμένη

χρήση. Μένω όμως με την εντύπωση ότι, εκτός απ' τη σωστή παλιά ονομασία του χωριού **Δεπαλίτσα**, κάνει αν δε με γελάει η μνήμη μου, και ένα σημαντικό σχόλιο για την προέλευση της ονομασίας...

Αρχείο Υπ. Εσωτερικών – ΚΕΔΚΕ

Δε θα παραθέσω άλλα στοιχεία για τη σωστή παλιά ονομασία του χωριού, για να μη «κουράσω» το περιοδικό που μας φιλοξενεί. Θα προσθέσω όμως απαραίτητα δυο στοιχεία – ντοκουμέντα απ' το επίσημο Βιβλίο – Αρχείο του Υπουργείου Εσωτερικών και της ΚΕΔΚΕ:

«Σελίδα 538. ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΟΝΙΤΣΗΣ – ΚΟΙΝΟΤΗΣ ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΟΥ – ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΡΧΙΚΗΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΕΩΣ – ΚΟΙΝΟΤΗΣ ΔΕΠΑΛΙΤΣΑΣ – Β.Δ. 7.8.1919 – ΦΕΚ. Α' 184/1919. – ΣΥΝΟΙΚΙΣΜΟΙ ΑΡΧΙΚΩΣ ΑΠΑΡΤΙΣΑΝΤΕΣ ΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ: Δεπαλίτσα – Ιερά Μονή Μολυβδοσκεπάστου ...».

«Σελίδα 539. – ΜΕΤΟΝΟΜΑΣΙΑΙ: Ο Συνοικισμός και η Κοινότης (μετωνομάσθησαν εις Συνοικισμόν και Κοινότητα Μολυβδοσκεπάστου. – Δ. 2.12.1929 – ΦΕΚ Α' 431/1929. – ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΚΑΤ' ΑΠΟΓΡΑΦΑΣ: Έτους 1920 Δεπαλίτσα, πληθ. 366 – Έτους 1928 Δεπαλίτσα, πληθ. 313 – Έτους 1940 Μολυβδοσκεπάστος, η, πληθ. 282...»

Θα επισημάνω εδώ και δυο λάθη που κάνει ο Δεπαλιτσιώτης - Μολυβδοσκεπαστινός Απόστολος Τσίπης στο τεύχος της «Κόνιτσας» 123 – Ιούλιος – Αύγουστος 2005, αναφερόμενος στο παλιό όνομα του χωριού. Γράφει στη σελίδα 284 – 2^η στήλη: «Δήμος παλαιότερα με το όνομα **Διπαλίτσα...**»

Ούτε Δήμος αναγνωρίστηκε (το πρώτο λάθος) ούτε με το όνομα «**Διπαλίτσα**» ονοματίστηκε (το δεύτερο λάθος). Έχω παραθέσει πιο πάνω τα ντοκουμέντα για τη **Δεπαλίτσα** απ' το Αρχείο του Υπουργείου Εσωτερικών και της ΚΕΔΚΕ: «... ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΡΧΙΚΗΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΕΩΣ – Κοινότης Δεπαλίτσας...». Ολοκληρωμένα διαβάστε πιο πάνω. Προσέξτε, δε λέει «αναγνωρίσεως», λέει, «Αρχικής

Αναγνωρίσεως! Και ούτε Δήμο πρωτοαναγνωρίζει ούτε «Διπαλίτσα» επίσημα ονοματίζει. «Κοινότης» γράφει και πρωτοαναγνωρίζει. «Δεπαλίτσα» γράφει και την πρωτοονοματίζει με **Διάταγμα ΕΠΙΣΗΜΑ** το 1919. Ο Α. Τσίπης επαναλαμβάνει και πιο κάτω το λάθος της παλιάς ονομασίας του χωριού. Περισσότερο είναι, νομίζω, να πούμε το αυτονόητο, πως οι ντόπιοι πρέπει να γνωρίζουν, όσο είναι μπορετό, πιο σωστά την ιστορία του τόπου τους και οι χωριανοί να γράφουν σωστά το όνομα του χωριού τους, παλιό και καινούριο. Επισημαίνω, για την ιστορία, ότι τα στοιχεία που επικαλούμαι, σε τούτο το κείμενο για το παλιό όνομα, είναι **ΑΚΡΙΒΩΣ** τα ίδια που χρησιμοποιήθηκαν για να αποκατασταθεί το καινούριο όνομα, το κακοποιημένο «Μολυβδοσκεπάστο» (Βλέπε: Π. «Κόνιτσα» - Τεύχος 83 - Νοέμβρης - Δεκέμβρης 1998 - σελ. 345, 346, 347).

Το ίδιο λάθος, ιδιαίτερα αδικαιολόγητο, κάνει και ο Δεπαλιτσιώτης-Μολυβδοσκεπαστινός Απόστολος Ριστάνης στο άρθρο του με τίτλο «Η Μολυβδοσκεπάτη (Διπαλίτσα) στον αιώνα που πέρασε», στο περ. «Κόνιτσα», τεύχ. 91, Μάρτης - Απρίλης 2000, σελίδες 75, 76, γράφοντας οχτώ φορές λαθεμένα το παλιό όνομα του χωριού του «**ΔΙΠΑΛΙΤΣΑ**» αντί το σωστό **ΔΕΠΑΛΙΤΣΑ**. Επισημαίνω εδώ «ως αδικαιολόγητο το λάθος», όχι για κανένα άλλο λόγο, αλλά γιατί ο ίδιος γνωρίζει και αναφέρει στο κείμενό του και το Βασιλικό Διάταγμα «Αρχικής Αναγνώρισης» και το Φύλλο της Κυβέρνησης του 1919 όπως και το Προεδρικό Διάταγμα «Μετονομασίας» και το Φύλλο της Κυβέρνησης του 1929. Να τι λέει στη σελ. 76, πρώτη στήλη: «... η Διπαλίτσα με Β.Δ. ... στο αριθ. 184/19-8-1919, Τ. Πρώτον, Φύλλον της Εφημερίδας της Κυβέρνησης συστήθηκε σε Κοινότητα ...» και στη δεύτερη στήλη γράφει: «... το έτος 1929, με προεδρικό Διάταγμα ... στο αριθ. 431/12-12-1929, Τ. Πρώτον, Φύλλον της Εφημερίδας της Κυβέρνησης, η Κοινότητα Διπαλίτσας, μετονομάζεται σε Κοινότητα Μολυβδοσκεπάστης». Επικαλείται, λοιπόν, το Αρχείο (Ντοκουμέντο) του Υπουργείου Εσωτερικών, που στις σελίδες 538 και 539, «Αρχικής Αναγνώρισης» και «Μετονομασίας» 1919 και 1929, γράφει τέσσερις φορές **ΔΕΠΑΛΙΤΣΑ** και όχι «**ΔΙΠΑΛΙΤΣΑ**». Γιατί ο Απόστολος Ριστάνης στο γραφτό του «αλλοιώνει» τη σωστή παλιά ονομασία του

χωριού Μολυβδοσκεπάστη και γράφει οχτώ φορές λαθεμένα «ΔΙΠΑΛΙΤΣΑ»;; Γιατί «παραποιεί» το σωστό παλιό όνομα του χωριού που έχουν τα Διατάγματα και τα φύλλα της Κυβέρνησης του 1919 και 1929, που ο ίδιος αναφέρει και επικαλείται ως στοιχεία;;

Ο Γιάννης Δάφνης, κι' αυτός Δεπαλισιώτης-Μολυβδοσκεπαστινός, κάνει το ίδιο λάθος και γράφει «Διπαλίτσα» στο δημοσίευμά του, στο περιοδικό «Κόνιτσα», τεύχος 124, Σεπτέμβρης – Οκτώβρης 2005 – σελίδα 360 – στήλες α' και β'. Δεν είναι περίεργο; Οι ξένοι γράφουν τ' όνομα του χωριού σωστά! Οι ντόπιοι – χωριανοί το γράφουν στραβά !!! Γιατί;;; Η αληθινή ιστορία οποιουδήποτε τόπου, στέκει πάνω από κάθε, τυχόν, χρώμα τοπικισμού.

Η Πηγή του Μπίλη Ευάγ. Κώστα

Η πηγή απ' όπου παίρνει την παλιά ονομασία του χωριού ο συντάκτης του άρθρου είναι ακριβώς το βιβλίο – αρχείο της ΚΕΔΚΕ που ανάφερα παραπάνω, από τις σελίδες 538 και 539, Διατάγματα Αναγνώρισης και Μετονομασίας 1919 και 1929 και από τα ΦΕΚ 1919 και 1929. Να τι λέει στη σελ. 129 του περιοδικού απ' όπου αντιγράψω πιστά: «Από το βιβλίο ... ΚΕΔΚ Ελλάδος ... διαπιστώνουμε ότι η αρχική αναγνώριση... έγινε στις 7-8-1919 και δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ Α 184-1919 σαν Κοινότητα Διπαλίτσας ... Οι συνοικισμοί της Διπαλίτσας ... μετονομάστηκαν σε Κοινότητα Μολυβδοσκεπάστου στις 2-12-1929, ΦΕΚ Α 431-1929 ... η Διπαλίτσα είχε το ... 1920 πληθ. 366...». (Οι υπογραμμίσεις με μαύρα είναι δικές μου). Τι βγαίνει, λοιπόν, από την παραπάνω παράθεση; **Η ΠΗΓΗ ΜΑΣ** είναι η ίδια. Συμφωνούμε ως προς την πηγή απόλυτα. **Η πηγή μας όμως στη σελίδα 538 και 539, γράφει τέσσερις φορές «Δεπαλίτσα» και όχι «Διπαλίτσα».** Γιατί στο δημοσίευμα, το επίσημο παλιό όνομα, παρμένο απ' το επίσημο Αρχείο, αλλοιώνεται, διαστρεβλώνεται και γίνεται δεκαπέντε φορές από ΔΕΠΑΛΙΤΣΑ, «ΔΙ-ΠΑΛΙΤΣΑ»;

Η Διαστρέβλωση

Πού οφείλεται, συνεπώς, η αλλοίωση, διαστρέβλωση του σωστού παλιού ονόματος **ΔΕΠΑΛΙΤΣΑ**;

Είναι, μήπως, δεκαπέντε φορές τυπογραφικό λάθος; Αυτό δε γίνεται πιστευτό κι' αποκλείεται;

Είναι λάθος απρόσεχτης αντιγραφής του συντάκτη, και γράφει απρόσεχτα το λάθος δεκαπέντε φορές στο κείμενό του; Είναι δυνατόν;

Είναι προχειρότητα, τόσο απαράδεκτη;

Είναι «κεκτημένη» ταχύτητα επιθυμίας, να λέγεται το χωριό **Διπαλίτσα**- «σώνει και καλά»- γιατί μέσα του πιθανόν αποκλείει τη σλαβική προέλευση της ονομασίας και παρασύρεται απ' αυτό;

Είναι άγνοια και αδιαφορία κι' επομένως όπως κι' αν το γράψουμε δεν πειράζει; Κι' αν το παίρνω απ' το Αρχείο της ΚΕΔΚΕ τι σημασία έχει;

Τελικά, μήπως είναι πεποίθηση, συνείδηση του Μπίλη Ευαγ. Κώστα (δε μας το λέει) ότι το σωστό είναι **Διπαλίτσα** και συνειδητά διαστρεβλώνει την ίδια την πηγή του, γιατί νομίζει ίσως ότι τη διορθώνει; Μήπως; Πιθανόν !!! Ερωτήματα είναι και όχι εξήγηση του φαινομένου...

Όπως, με παρέμβαση στην «Αδελφότητα Μολυβδοσκεπαστινών Αθήνας» και με τη συμβολή του περιοδικού «Κόνιτσα», αποκαταστάθηκε το κακοποιημένο «**Μολυβδοσκεπάστο**» στη σωστή του ονομασία **ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΗ** στα επίσημα έγγραφα και στις «ταμπέλες» - και στο Διαμέρισμα Μολυβδοσκεπάστης και στη Δημαρχία Κόνιτσας και στη Νομαρχία Ιωαννίνων, - **έτσι και το ΠΑΛΙΟ ΟΝΟΜΑ του χωριού** πρέπει ν' αποκατασταθεί από σεβασμό στην ιστορική αλήθεια. Ο τοπικισμός δεν είναι καλός σύμβουλος ούτε για την ιστορική αλήθεια ούτε για τον αληθινό πατριωτισμό.

Γι' αυτό, εδώ, καταλήγω όπως άρχισα με τον τίτλο: **Όχι Δίπολις, όχι Διπολίτσα, όχι Διπαλίτσα: ΔΕΠΑΛΙΤΣΑ – ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΗ.**

Εκτός από ένα...

Με τις άλλες πηγές, τα άλλα στοιχεία, για άλλα ζητήματα του χωριού, που αναφέρονται στο δημοσίευμα, δεν ασχολήθηκα και δεν έχω γνώμη εκτός από ένα, για το Μοναστήρι-Πανηγύρι του Δεκαπενταύγουστου. Γράφει στη σελίδα 132 του περιοδικού: «Αποκορύφωμα η 15^η Αυγούστου... όπου το μοναστήρι πανηγυρίζει. Έχει καθιερωθεί να γίνεται αγρυπνία».

Δυστυχώς το μοναστήρι της Μολυβδοσκεπάστης, εδώ και δεκάδες χρόνια, αν δεν πέφτω έξω απ' το 1968, δεν πανηγυρίζει στο Δεκαπενταύγουστο. Όλη η Ελλάδα πανηγυρίζει από τη Θράκη ως την Κρήτη και όλα τα νησιά γιορτάζουν και γλεντούν. Το Δεκαπενταύγουστο είναι το καλοκαιρινό Πάσχα των Ελλήνων. Η Μολυβδοσκεπάστη δε γιορτάζει, δε γλεντάει, δεν πανηγυρίζει!!! Στο Μοναστήρι της Μολυβδοσκεπάστης, της Δεπαλίτσας **ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ** το καλοκαιρινό Πάσχα των Ελλήνων!!! Όχι μόνο μέσα στον αυλόγυρο του Μοναστηριού αλλά και σε ακτίνα μεγάλη γύρω από το Μοναστήρι. Το Δεκαπενταύγουστο, αυστηρότατα, **ΔΕΝ ΕΠΙΤΡΕΠΟΝΤΑΙ** βιολιά, κλαρίνα, μουσικά όργανα, χοροί και τραγούδια !!!

Το μεγαλύτερο πανηπειρωτικό πανηγύρι της Μολυβδοσκεπάστης- της Δεπαλίτσας, το κατάργησε ο δεσπότης Σεβαστιανός, γνήσιο τέκνο της χούντας και της Απριλιανής δικτατορίας. Κατάργησε το ιστορικό παραδοσιακό πανηγύρι, τη χαρά των Ηπειρωτών που κατέβαιναν κι' από την Πρέβεζα ακόμα, την Άρτα, τα Γιάννενα, απ' το Ζαγόρι, την Κόνιτσα και το Πωγωνί... Έρχονταν από μέσα απ' την Αρβανιτιά με τα κλαρίνα τους, απ' τη Βλαχοψηλοτέρα και την Βαλοβίστα, απ' την Τσαρτσόβα και την Πρεμετή, απ' το Λεσκοβίκι και την Κορυτσά... Το κέφι, η χαρά, το γλέντι, το τραγούδι, ο χορός κορυφώνονταν απ' την παραμονή τ' απόγευμα όλη τη νύχτα ως το πρωί του Δεκαπενταύγουστου, **μέσα στον αυλόγυρο κι' απάνω στα κελιά του Μοναστηριού**. Την άλλη μέρα, ανήμερα, απλώνονταν σεντόνια και κουβέρτες στο «μπαϊρι», στις «μουριές» και παραπέρα «στους ίσκιους» και αποθέτονταν οι πίττες, τα ψητά, τα εκλεκτά ηπειρώτικα φαγητά! Άρχιζε το φαγοπότι και

συνεχίζονταν το γλέντι και ο χορός ως το βράδυ... Αυτή τη χαρά του λαού, αυτόν τον πανέμορφο πολιτισμό κατάργησε και έσβησε ο σκοταδιστής δεσπότης κι' επέβαλε το νεκροταφείο της αγρυπνίας !!! Αυτόν τον ιστορικό πολιτισμό, αυτό το καλοκαιρινό Πάσχα του Δεκαπενταύγουστου, που πανηγυρίζει όλη η Ελλάδα κατέστρεψε, ενταφίασε και δεν «κουνήθηκε φύλλο» ούτε στη Μολυβδοσκεπάστη ούτε στην Κόνιτσα ούτε στη Νομαρχία Ιωαννίνων. Αν τυχόν κάτι «κουνήθηκε» κι' εγώ δεν το γνωρίζω, ζητώ προκαταβολικά συγνώμη. Για όλα τούτα, ο Μπίλης Ευαγ. Κώστας, που αναφέρει την «καθιέρωση» της αγρυπνίας, δε μας λέει λέξη. Ίσως, την κατάργηση του ιστορικού Πανηπειρωτικού Πανηγυριού και την επιβολή Κοιμητηρίου-Νεκροταφείου, τα θεωρεί «καλώς καμωμένα» και καλοδεχούμενα. Είναι απόλυτο, δικαίωμά του. Εμείς, αντίθετα, τα καταδικάζουμε ευθέως, γιατί είναι σκοταδιστικά, μεσαιωνικά, αντιπολιτισμικά.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κωνσταντίνου Καραμανέλη

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

ΜΕΡΟΣ Γ΄

ΝΤΟΚΟΥΜΕΝΤΑ

1. Αρχείο Υπ. Εσωτερικών και ΚΕΔΚΕ - Σελ. 538 και 539.
2. Αρχείο Νομαρχίας Ιωαννίνων «ΒΙΒΛΙΟ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ – ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΟΝΙΤΣΗΣ» - (Α/δ1)
3. «Τοπωνυμικόν της Επαρχίας Κονίτσης» Κωνστ. Δ. Στεριοπούλου – σελ. 208-238-239-240
4. Γιάννη Λυμπερόπουλου «Παζαριού ανατομή». Αποσπάσματα, Περ. «Κόνιτσα» - Σεπτέμβρης – Οκτώβρης 1985, Περίοδος Τρίτη – Τεύχος 4 – σελ. 78 και Γιάννη Λυμπερόπουλου «Πινακοθήκη Κονιτσιωτών Ζωγράφων» Περ. «Κόνιτσα», Ιούλιος – Αύγουστος 1994 – Τεύχος 57 – σελ. 539 – 540.
5. Θωμά Ζιώγα, Περ. «Κόνιτσα», Γενάρης – Φλεβάρης 1993 – Τεύχος 48 – σελ. 4 και 8.
6. Δ. Κρέμου «Σλαβικά Τοπωνύμια». Στα σλαβικά τοπωνυμία περιλαμβάνει και τη ΔΕΠΑΛΙΤΣΑ. Μόνο που τη γράφει λαθεμένα και την κάνει «ΔΙΠΑΛΙΤΣΑ». (Περ. «Κόνιτσα», Ιούλιος – Αύγουστος 1986, Περίοδος Τρίτη – Τεύχος 9 – σελ. 84).
7. Στεφ. Μπέττη «Ονοματολογία των χωριών Νομού Ιωαννίνων», Έκδοση Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ιωαννίνων – Γιάννενα 1996-σελ... Έχει 4 στήλες: Ελληνικά – Σλαβικά – Αρβανίτικα – Αδιευκρίνιστα. Στα Σλαβικά περιλαμβάνει και τη ΔΕΠΑΛΙΤΣΑ. Μόνο που κι' αυτός κάνει λάθος. Τη θεωρεί και τη γράφει «ΔΙΠΑΛΙΤΣΑ».
8. «Κόνιτσα» «Οι Εκλογές της 18^{ης} Οκτώβρη 1981, για την Ελλ. Βουλή. Τα Αποτελέσματα στην Επαρχία μας», Οκτώβρης – Νοέμβρης 1981 – Περίοδος Β΄ – Τεύχη 22-23 – σελ. 295.

ΜΕΛΟΣ

ΑΤΟΜΟΥΝΤΑ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

I

- 1. ΑΡΧΕΙΟ ΥΠ. ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΕΔΚΕ**
- 2. ΑΡΧΕΙΟ ΝΟΜΑΡΧΙΑΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ**

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

ΝΟΜΟΣ
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
Αθήνα, 2012

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ
ΣΥΣΤΑΣΕΩΣ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΕΩΣ
ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

19

ΝΟΜΟΣ
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

†
Επιμέλεια
Υπουργείου Έσωτερικών
Διευθύνσεως Τοπικής Αυτόδιοικήσεως
Τμήματος Δημοτικής και Κοινοτικής
Διοικήσεως
†

ΑΘΗΝΑΙ
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1962

(ΑΡΧΕΙΟ ΥΠ. ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΕΔΚΕ)

+ 538 +

ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΟΝΙΤΣΗΣ

ΚΟΙΝΟΤΗΣ ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΟΥ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΡΧΙΚΗΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΕΩΣ: Κοινότης Δεπαλίτσας, Β.Δ. 78
[1919. ΦΕΚ. Α 184] 1919.

ΕΔΡΑ: Μολυβδοσκεπάστος, ή

ΣΥΝΟΙΚΙΣΜΟΙ ΑΡΧΙΚΩΣ ΑΠΑΡΤΙΣΑΝΤΕΣ ΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ:

+ Δεπαλίτσα +
Γερά Μηνή Μολυβδοσκεπάστου

ΣΥΝΟΙΚΙΣΜΟΙ ΑΠΟΤΕΛΟΥΝΤΕΣ ΝΥΝ ΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ:

Μολυβδοσκεπάστος, ή

ΠΡΟΣΑΡΤΗΣΕΙΣ:

Σε όλα τα ντοκουμέντα
οι υπογραφές είναι του Σ.Ρ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

ΑΠΟΣΠΑΣΕΙΣ:

ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ

(ΑΡΧΕΙΟ ΥΠ. ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ - ΚΕΔΚΕ)

+ 539 +

ΜΕΤΟΝΟΜΑΣΙΑΙ :

Ο Συνοικ. και η Κοινότης **Μετωνομάσθησαν** εις Συνοικ. και Κοινότητα
Μολυβδοσκεπάστου, **Δ. 2-12-1929, ΦΕΚ. Α 431) 1929.**

ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΚΑΤ' ΑΠΟΓΡΑΦΑΣ

Έτος	Πληθ.
1920 Δεπαλίτσα	366
1928 Δεπαλίτσα	313
1940 Μολυβδοσκεπάστος	282
1951 Μολυβδοσκεπάστος	233

{ Σε όλα τα υποκουμμένα
(οι υπογραμμίσεις είναι του Σ.Ρ.)

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑΙ ΜΕΤΑΒΟΛΑΙ — ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ :

(Αρχείο Νομαρχίας Ιωαννίνων)
Φωτοαντίγραφο
Σ.Ρ.

ΒΙΒΛΙΟ
ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΟΝΙΤΣΗΣ

ΔΗΜΟΣ - ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΜΟΛΥΒΔΟΒΕΠΑΣΤΟΥ

+

+
+
Στοιχεία Αρχικής Αναγνώρισης: Κοινότης Δεπαλιτσάς Β.Δ.
7-8-1919, ΦΕΚ Α 184/1919

+
"Έδρα: Μολυβδοβέπαστος, η"

Συνοικισμοί που αποτελούσαν την Κοινότητα:

+
Δεπαλιτσά +

Έδρα μόνη Μολυβδοβέπαστος

Συνοικισμοί που αποτελούν την Κοινότητα:

Μολυβδοβέπαστος, η'

Προσαρτήσεις:

Δικαστικές Αρχές που υπάγεται: Ειρηνοδικείο Κονίτσας .....

Πρωτοδικείο Ιωαννίνων ... Εφετείο Ιωαννίνων .....

Αστυνομική Αρχή που υπάγεται: Σ.Χ Μολυβδοβέπαστος

Αγρονομική Αρχή που υπάγεται: Αγρονομείο Κονίτσας

Οικονομική Εφορία Κονίτσας.. Δημόσιο Ταμείο.. Κονίτσας .....

Αποστάσεις:

Μετονομασίες - Ο συνοικ. και η κοινότης μετωνομα-
δόθηκαν εις συνοικ. και κοινότητα Μολυβδοβέπαστος

Δ. 2-12-1929 ΦΕΚ Α 431/1929 +

+
Διοικητικές μεταβολές

Διοικητικές μεταβολές

Παρατηρήσεις:

{ Οι υπογραμμίσεις
είναι του Σ.Ρ. }

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

II

**«ΤΟΠΩΝΥΜΙΚΟΝ ΕΠ. ΚΟΝΙΤΣΗΣ»
ΚΩΝΣΤ. Δ. ΣΤΕΡΓΙΟΠΟΥΛΟΥ**

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

Κάντοιχο
 Καλιόθρονος (πρ. Πυροροβίτσα),
 Βαστάνια
 Κεράσοβοι
 Κόνιτος
 Λαγκάος (πρ. Μπλιζόιανη),
 Λυκόροσχι (πρ. Λούψικο),
 Μάζι
 Μόμιστα, χωριζομένη εἰς τρεῖς συ-
 νοικισμούς: Γαταδιό, Μεσαριάν
 καὶ Μοναστήρι (πρ. Μποτσιμάρι)
 Μολυβδόσκέπαστος (πρ. Δεπαλίτσαν),
 Νικάνως (πρ. Κορτίνιστα).

Ὁζυά (Σέλτσι),
 Πάδες
 Παλωσεία
 Πεκλάρι
 Πουρνιά (Σταρίτσανη),
 Πυξαριά (Μπελθούκι),
 Πυρσόγιαννη,
 Σανθόν
 Στρατίσανη,
 Φετόχο
 Φούρκα
 Χιονιάδες

Αἱ πηγαί, ἐκ τῶν ὁποίων προέρχονται αἱ τοπωνυμιαὶ τῆς ἐπαρχίας εἶναι πολλαί: Ἄλλαι προέρχονται ἀπὸ τὸ χαρακτηριστικὸν γνώρισμα τῶν θέσεων, αἱ ὁποῖαι ἢ ἀποτελοῦν ἰδιοκτησίαν, ὡς αἱ: Ἀδάκ, Βακούφικι, Βέργος, Γερογιάννης, Τσαγκάδικες, Γκοῦβες, Γιωταίκο, Καβάσις, Πρωτό-καππας κ. ἄ., ἢ κατοικοῦνται ὑπὸ ὠρισμένων οἰκογενειῶν, ὡς Γκομινά-δες, Σουρλαῖοι, Τσουτσουράτες, Χατζῆτες κ. ἄ., ἢ ἔχουν κτίσμα τι κτισθὲν ὑπὸ τινος, ὡς Καπετᾶνος κ. ἄ. Ἄλλαι πηγαὶ τῶν τοπωνυμιῶν εἶναι: τὸ ἔδα-φος, ἀπὸ τοῦ ὁποίου τὴν μορφήν ἔχομεν τοπωνυμίας Ἀλεπότρυπα, Γκα-μήλα, Γκούβα, Γκρίκ, Λαιμός, Σιενό, κ. ἄ., ἀπὸ τὸ χρῶμα ἔχομεν Καρα-κόπετρα, Καρατζιά, Κοκκιλόχωμα κ. ἄ., ἀπὸ τὴν σύστασιν τοῦ ἐδάφους ἔχομεν Ἀσπρόπετρες, Αἰθάρι, Μούσγκα, Πέτρα, Χαλίκι κ. ἄ., ἀπὸ τὰ ὕδατα αὐτοῦ Βάλπος, Βιρό, Λίμνη, Μότσαλη, κ. ἄ., ἀπὸ τὴν θέσιν του ἐν σχέ-σει πρὸς ἄλλο ἔδαφος ἔχομεν: Ἀνήλιο, Κλειδί, Κλεισούρα, Μεσογέφυρα, Πο-ταμιὰ κ. ἄ. καὶ τέλος ἀπὸ τὴν χρῆσιν τοῦ ἐδάφους ἔχομεν: Ἀλατοιά, Ἀρβε-σταριά, Βίγλα, Γελαδονομή, Τυλίχτρα κ. ἄ. Τρίτη πηγή εἶναι τὰ σωζό-μενα ἢ τὰ ἠρειπωμένα κτίρια, ἴητοι ἐκκλησιαί, εἰκονίσματα, ἀλώνια (Ἀλώνι, Παλιάλωνο κ. ἄ.), πηγαί (Βρύση τοῦ . . ., Πηγᾶδι, Κρουπήγαδο κ. ἄ.), γέφυραι (Γεφύρι, Μεσογέφυρα κ. ἄ.), καλύβαι (Καλύβες, Παλιόκα-λυβα κ. ἄ.), κάστρα (Καστρί, Παλιόκαστρον), φυλάκια (Κούλια, Παλιοκρί-λια), μύλοι (Μύλος, Παλιόμυλος) καὶ ἄλλα καταστήματα (Καπηλεῖον κ. ἄ.). Τετάρτη πηγή εἶναι διάφορα τοπικὰ συμβάνια (Βάρτζομπάνι, Κακό, Κα-λόγηρος κ. ἄ.). Πέμπτη εἶναι αἱ παραδόσεις περὶ μυθολογικῶν προσώπων (ὡς Γλυκονέρι, Ἐξωνέρι), ἕκτη τὰ ζῶα, τὰ ὁποῖα ἀφθονοῦν εἰς τὴς θέ-σεις (Ἀβδέλλες, Γερανὸν κ. ἄ.) καὶ ἑβδόμη τὰ φυτὰ καὶ τὰ δένδρα, τὰ ὁποῖα ἄλλοτε ὑπῆρχον ἢ καὶ σήμερον ἀκόμη ὑπάρχουν (Ἀγκάδι, Βασι-

Ὁ Ἀραβαντινὸς (Χρονογρ. τ. Β' σ. 340) γράφει αὐτὸ *Δέντζικον* (τό), καὶ τὸ θεωρεῖ σλαβικόν.

Δέπα λά, τοποθεσία Διστράτου (Δ).

Δεπαλίτσα, ἢ, στ' *Διπαλίτσα*, τὸ σημερινὸν χωρίον *Μολυβδοςκέπαστος*.

Δερβένι, τό, στὸ Ντιρβέν', τοποθεσία Γαναδιοῦ (Β) περὶ τὸν δημόσιον δρόμον, λεγόμενον τουρκιστὶ *ντερβέν*.

Ἡ λ κυρίως εἶναι περσικὴ *δερ-βάν* (ἢς τὸ *der*=θύρα καὶ τὸ *ban*=φύλαξ)=στενῶν φύλαξις, ἀλλὰ μετέπεσε μόνον εἰς τὴν σημασίαν τῶν πυλῶν, στενῶν (Παπαρηγοπούλου Ἱστορ. τοῦ ἑλλ. ἔθνους, τ. Δ', ἐν Ἀθήναις, 1925, σ. 34 α).

Δέση, ἢ, στ' *Δέσ'*, τοποθεσία Πυρσόγιαννης (Δ) ὀνομασθεῖσα οὕτω ἀπὸ τὸ περίφραγμα τὸ ἀλλάζον τὴν κατεύθυνσιν τῶν ὑδάτων τοῦ ῥύακος. Εἰς Ἀρματα (Β) ἀπαντᾷ ἡ ἰδία ἑλληνικὴ τοπωνυμία *λά Δέσ'* διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν.

Πρβλ. *Δέση* εἰς Χουλιαράδες (Σούλη 228), εἰς Κωστήται (Στεργιοπούλου 1933 σ. 112). Εἰς Καλέντζι λέγεται *Δέμα* (ἐνθ' ἀν. σ. 102).

Δέσινα, ἢ, στ' *Δέσινα*, τοποθεσία Γαναδιοῦ (ΒΑ) δασώδης καὶ καλλιεργουμένη.

Δήμαινα, ἢ, στ' *Δήμινας*, ῥάχη Καβασίλων ἀνήκουσα εἴτε ὀλόκληρος εἴτε κατὰ τι μέρος εἰς τὴν σύζυγον Δήμου τινός.

Δημαρχεῖον, τὸ, στὸ Δημαρχεῖον, τοποθεσία Κονίτισης (Δ), ὅπου τὸ κοινοτικὸν κατάστημα ἄλλοτε ἐδῶ εἶχε τὰ γραφεῖά του ὁ δήμαρχος Κονίτισης.

Δημήτριος ἅγιος, ὁ, στὸν Ἀη-Δ' μήτρ', 1) τοποθεσία Ἐλευθέρου (Δ), Ἐξοχῆς (Δ), Καστάνιανης (Α) καὶ Λυκόρραχης (Δ) ἐκ τῆς ὁμωνύμου ἐκκλησίας. 2) Τοποθεσίαι Γαναδιοῦ (ΒΑ), Γοργοποτάμου, Ἀσημοχωρίου (ΒΑ), Πουρνιαῶς (Β) ἐκ τοῦ ὁμωνύμου παρεκκλησίου, 3) λόφος Πυρσόγιαννης καὶ Παλιοσελίου, ὅπου ὁμώνυμον ἐξωκλήσιον, 4) τρεῖς τοποθεσίαι εἰς Ἀηδονοχώρι (Β) καὶ (Δ) καὶ ἄλλη ἐντὸς τοῦ χωρίου, ὅπου εἶναι ἐκκλησίαι, 5) τοποθεσία Μυλυβδοςκεπάστου (Ν), ὅπου εἶναι ἐρείπια ὁμωνύμου ἐκκλησίας. 6) τοποθεσία Νικάνορος.

Δημόντα, ἢ, στ' *Δημόντα*, τοποθεσία Πουρνιαῶς (Β).

Δῆμος, ὁ, στ' *Δῆμ'*, τοποθεσία Χιονιάδων (Δ), ὅπου εἶναι ἄγροὶ ἀνήκοντες εἰς τινὰ Δῆμον.

Διακόπι, τό, στὸ Διακόπ' στενὴ τοποθεσία Ζέρμας, ὅθεν διέρχονται τὰ ζῶα.

Τὸ αὐτὸ ἐν Γορτυνίᾳ, ἐν Παρνασσίδι εἰς πληθ. ἀριθμ. (Κόλια σ. 121), παρὰ τὸ Τρίκερι, ἐν Αἰτωλίᾳ. Ἡ λέξις ἔχει σχέσιν μὲ τὸ (διακόπτω) διακοπή, τὰ λεγόμενα δὲ ἐν Ἀθηνᾷ (τ. 121) εἶναι κατὰ πάντα ἀληθῆ καὶ ἔχουν ἐφαρμογὴν καὶ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Κονίτισης.

Δόκανον, τό, στὸ Δόκανου, τοποθεσία Γοργοποτάμου, ὅπου στήνουν παγίδας, δόκανα, διὰ τὰ πτηνὰ καὶ τὰ ἄγρια ζῶα.

ἀριθμὸν συνοδεύεται πολλάκις καὶ ὑπὸ τοῦ ὀνόματος τοῦ ταφέντιος εἰς τὸ ὑποσημειούμενον μνήμα. Τοιουτοτρόπως ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Κονίτσης ὑπάρχουν αἱ ἑξῆς νοπωνυμῖαι: *Μνήμα τοῦ Ἀναστασίου*, στοῦ *Μνήμα τ' Ἀναστάση*, τοποθεσία *Μελισσοπέτρας* (Α), ὅπου βοσκός τις ὀνομαζόμενος Ἀναστάσιος ἐφονεύθη ὑπὸ Τούρκων ληστῶν καὶ ἐτάφη. *Μνήμα τοῦ Μπέκιου*, τοποθεσία *Βούρμπιανης* ἐκ τοῦ κτιστοῦ μνημείου ἀποθανόντιος βλάχου. Στοῦ *Χασάν τοῦ Μνήμα*, τοποθεσία *Ὁξυᾶς* (Α), ὅπου λέγουν ὅτι ἐφονεύθη καὶ ἐτάφη Τούρκός τις ὀνομαζόμενος *Χασάν*. *Στὰ μνήματα τοῦ Βαγγέλη*, τοποθεσία *Γοργοποτάμου*, περὶ τῆς παραγωγῆς τῆς ὁποίας βλ. εἰς *Μπουνάρι τοῦ Βαγγέλη*. *Μνήματα τοῦ Πάντζου* τοποθεσία τοῦ *Σανοβοῦ* [Β], ὅπου ὑπὸ ληστῶν ἐφονεύθη τις, παλαιὸς κάτοικος τοῦ *Σανοβοῦ*. *Στὰ Μνήματα τοῦ Μπαμπᾶ*, τοποθεσία *Κονίτσης*, ὅπου μνήματα Τούρκων ἐπισήμων. Πλὴν τῶν μορφῶν ὑπάρχουν καὶ δύο ἄλλοι ταυτόσημοι: *Μνημεῖον*, τοποθεσία *Πωγωνίσκου*, ὅπου μνημεῖον ἀσκητοῦ· ἐδῶ λέγουν ὅτι κατέφευγον πολλοὶ διὰ τὴν ψυχὴν των, καὶ *Μνημόρια*, ράχη *Ζέρμας*, ὅπου εἶναι μνήματα κλέφτικα. Εἰς τὸ μέρος τοῦτο ἐπολέμησαν μὲ τοὺς Τούρκους (ἀπόσπασμα ὑπὸ τὸν *Δερβέναγαν Ζαλιόμπην Μπρουστάνη Κολώνιας*) οἱ ἀντάρται *Γιαννούλης Ζέρμας*, ὁ *Βασίλης Χορμόβας* καὶ ὁ *Νταβέλης* τὸ 1880—2. Ὁ *Γιαννούλης Ζέρμας* ἔχων ἰδικὴν του σημαίαν ἐτρομοκράτει ὀλόκληρον τὴν περιοχὴν ἀπὸ τοῦ Ἀλμυροῦ—Χασίων—Γρεβενῶν μέχρι *Σμόλικα*. Προηγουμένως ἡ θέσις ἐλέγετο *Κορλός*.

Μολιζνά, τὰ, τοποθεσία *Καντσίκου* [ΒΔ] καλλιερηγομένη. Φαίνεται ὅτι κάτοικοι τῆς *Μόλιστας*, θὰ κατεῖχον τὰ κτήματα αὐτά. Οὕτω διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν μέρος τι τῆς *Πουρνιᾶς* (Δ) λέγεται τὸ *Μολιστηγρό*.

Μόλιστα, ἢ, στ' *Μόλιστα*. Εἶναι χωρίον τῆς ἐπαρχίας ἀποτελούμενον ἐκ τριῶν συνοικισμῶν, τῆς *Μεσαριάς*, τοῦ *Γαναδιοῦ* καὶ τοῦ *Μποτσιφαρίου* (νῦν *Μοναστηρίου*), χωρὶς τὸ ὄνομα *Μόλιστα* νὰ ἀποδίδεται εἰς τινὰ τῶν συνοικισμῶν τούτων. Τοῦτο εἶναι τὸ ὄνομα τοῦ συγκροτήματος τῶν τριῶν συνοικισμῶν.

Μολυβδοσκεπάστη ἢ, τοποθεσία *Μολυβδοσκεπάστου* (*Δεπαλίτσας*) ἐκ τῆς ὁμωνύμου ἐκκλησίας, ἐξ ἧς μειωνομάσθη τὸ χωρίον· ἡ ἐκκλησία ἦτο ἄλλοτε *μολυβδοσκεπτής*.

Μοναστήρι, τό, στοῦ *Μοναστήρ*, τοποθεσίαι 1) *Ζέρμας* (Δ) περὶ τὸ μοναστήριον τῆς *Κοιμήσεως* τῆς *Θεοτόκου*, 2) *Κονίτσης* (Ν) περὶ τὸ μοναστήριον τοῦ *Στομίου Κονίτσης*, 3) συνοικία *Μολίστης* μετονομασθεῖσα ἐκ τοῦ *Μποτσιφάρι* ἐκ τοῦ ὑπάρχοντος βυζαντινοῦ μοναστηρίου (ΝΔ), ἡ περὶ τὸ ὁποῖον θέσις ἔχει τὴν ὀνομασίαν ταύτην, 5) *Ἀετομηλίτσης* (ΝΔ), ὅπου εἶναι ἐρείπια μονῆς. Ἐνταῦθα λέγεται λὰ *Μοναστήρ*. Ἐκ τῆς αὐτῆς αἰτίας ἔχομεν ὁμοίας τοπωνυμίας ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ *Κονίτσης*: *Μοναστηρόπουλον*, τοποθεσία *Μεσαριάς* (Δ), ὅπου ὑπῆρχε μικρὸν μοναστήριον. *Μονὴ Κλαδόρμη* τοποθεσία *Φούρκας* (ΒΔ), ὅπου μονή. Περὶ αὐτῆς εἶναι ἡ ἑξῆς πα-

Πρβλ. Μέγας Ἐλατος ἐν Παρνασσίδι (Κόλια σ. 137), Ἡμερον Ἐλατον εἰς Με-
λισσουρούς (Στεργιοπούλου 1933 σ. 121), Ἐλατιά εἰς Θεοδώριανα (Στεργιοπούλου
1928 σ. 325).

Ἐλιά, σ' ν' Ἰλιά, τοποθεσία Ἐξοχῆς (N), ὅπου μέχρι σήμερον
εἶναι δύο ῥίζαι ἔλαιων.

Ἐλια, σ' ν' Ἐλια, τοποθεσία Καστάνιανης (N).

Ἐλοη, ἦ, στ' ν' Ἐλο', τοποθεσία Μεσαριάς (NΔ).

Ἐξωνέρια, τὰ, στὰ Ξουνέρια, πηγή καὶ περὶ αὐτὴν τοποθεσία Ζέρ-
μας. Λέγουν ὅτι εἰς τὴν πηγὴν ταύτην εἶναι ἔξωτικές. Ὄταν ἀρρωστήση
κανεῖς, λέγουν ὅτι «τοῦ βάρεσαν ἀπ' ὄξω» (δηλ. αἱ ἔξωτικές). Τότε πη-
γαίνουν εἰς τὴν πηγὴν ταύτην καὶ παίρνουν νερό, καὶ ἀλείφουν τὸν ἀρ-
ρωστον. Ἐτσι περνάει ἡ ἀρρώστια.

Πρβλ. τὸ Γλυκονέρι, ὅπερ ἰδέ.

Ἐπαχτος, ὁ, στὸν Ἐπαχτου, χωράφια (BA) ἀκαλλιέργητα.

~~Ἐπισκοπή, ἦ, στ' Μπισκοπή, τοποθεσία Μολυβδοσκεπάστης ἐκ τῆς
κεντρικῆς ἐκκλησίας. Εἶναι γνωστὸ ὅτι κατὰ τοὺς χρόνους τῆς τουρκο-
κρατίας ἦτο ἔδρα ἐπισκοπῆς ἢ Δεπαλίτσα περιλαμβάνουσα τὴν Πρωγ-
γιανὴν καὶ ἄλλα χωρία τῆς τότε Καρπμουρατατίας.~~

Οὕτω ὀνομάζεται καὶ χωρίον πρὸς ΝΑ τοῦ Ἀργυροκάστρου λαβὸν τὸ ὄνομα
τοῦτο, διότι μετεφέρθη εἰς αὐτὸ ἡ ἔδρα τῆς ἐπισκοπῆς τῆς Δρυϊνουπόλεως μετὰ τὴν
καταστροφὴν αὐτῆς τῷ 558 μ. Χ. (Βασιλειάδου σ. 71).

Ἐργαλοῦ, ἦ, στ' ν' Ἀργαλοῦ, ἀπότομος τοποθεσία.

Ἐργαστήρια, τὰ, στ' Ἀργαστήρια, τοποθεσία Κονίτσης (NΔ), ὅπου
ἄλλοτε ἦσαν καταστήματα.

Ἐριζη, ἦ, σ' ν' Ἐριζ', τοποθεσία Πυξαριάς (N).

Ἐυαγγελίστρα, ἦ, στ' Βαγγιλίστρα, τοποθεσία Μελισσόπετρας (B)
περὶ τὴν ὁμώνυμον ἐκκλησίαν.

Πρβλ. Βαγγιλίστρα ἐν Μυχόνῳ (Μενάρδου τοπωνυμικὸν Μυχόνου σ. 249.)

~~Εὐσιάνθιος ἅγιος, στὸν Ἀγ-Στάθ', τοποθεσία Μολυβδοσκεπάστου
(N) ἐκ τῆς σωζομένης ἐκκλησίας.~~

Z

Ζαβογιάννης, ὁ, σ' τ' Ζαβουϊάνν', τοποθεσία Ἀηδονοχωρίου (B)
ἀνήκουσα εἰς τὸν ἰδιοκτήτην Ζαβογιάννην.

Ζαμανά, τὰ, στὰ Ζαμανά, δασώδης τοποθεσία Νικάνορος.

Ζαμπόρτα, ἦ, σ' Τζιαμπόρτα, τοποθεσία Πουρνιάς (B).

Ζαμπουλάντσα, σ' Τζιαμπουλάντζα, τοποθεσία Πουρνιάς (B).

Ζάνα, ἦ, στ' Ζάνα, πηγὴ Ἀμαράντου (B).

Ζαρκιώτης, ὁ, σ' Τζαρκιώτ', τοποθεσία Πουρνιάς (N).

III

1. ΓΙΑΝΝΗ ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΥ «Αποσπάσματα από το βιβλίο του «Παζαριού Ανατομή και από τη Συνέντευξη «Πινακοθήκη Κονιτσιωτών Ζωγράφων»».
2. ΘΩΜΑ ΖΙΩΓΑ «Κατάλογος χωριών ... παλαιάς ονομασίας»
3. Δ. ΚΡΕΜΟΥ «ΣΛΑΒΙΚΑ ΤΟΠΩΝΥΜΙΑ»
4. ΣΤΕΦ. ΜΠΕΤΤΗ «Ελληνικά - Σλαβικά - Αρβανίτικα - Αδιευκρίνιστα»
5. ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ «Κόνιτσα» «Οι Εκλογές της 18^{ης} Οκτώβρη 1981 για την Ελλ. Βουλή».

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

ΤΟ ΠΑΖΑΡΟΠΟΥΛΟ

Αποσπάσματα από το βιβλίο του Γιάννη Λυμπερόπουλου:
«Παζαριού ανατομή»

«Στην άκρη της Καινούριας Αγοράς απλώνονταν κατηφορικά το λιβάδι του Παζαρόπουλου. Τεράστιο λιβάδι, επίτηδες αφημένο για την εμποροπανήγυρη της Κόνιτσας, που γίνονταν, αιώνες τώρα, κάθε χρόνο στις αρχές του Οκτώβρη.

Αυτό ήταν το Παζαρόπουλο. Άλλο ένα Παζαρόπουλο φαίνεται πως γίνονταν στο Φυτόκο, σε χρόνους αμνημόνευτους. Το μεγάλο παζάρι, όμως, τα Παζάρια, όπως τα 'λεγαν, γίνονταν τον πολύ παλιό καιρό στη Δεπαλίτσα. Ίσως ακόμη παλιότερα, το ίδιο Μεγάλο Παζάρι να γίνονταν απέναντι, κάτω από τη Μελισσόπετρα. Παμπάλαια ιστορία, που χάνεται μεσ' την αχλή των απροσδιοριστών, για την περιοχή, βυζαντινών χρόνων.

Τα «Παζάρια» της Δεπαλίτσας έσβησαν για πάντα στα 1657, τότε που οι Καραμουρατάτες χτύπησαν τους Λαλιάτες (αγριεςκι' οι δυο αρβανιτικές φάρες που κατοικούσαν γύρω απ' τα Μεσογέφυρα) και δεν έμεινε τίποτε όρθιο στον τόπο. Σαν απόψε και σαν τώρα κι' ενωρίτερα ακόμα επιαστήκαν οι Λαλιάτες με τους καραμουρατάτες κι' εδιαγουμανήσαν το Παζάρι.

Πολλές οικογένειες τότε, απ' τα γύρω χωριά, τα χωριά του Μπουραζανιού, όπως τάλεγαν, όσες είχαν μείνει από παλιότερους κατατρεγμούς των ίδιων αγριανθρώπων, πήραν τα μάτια τους και φύγαν. Άλλοι τράβηξαν για τη Βλαχιά, άλλοι για τη Βουλγαρία κι άλλοι για τη Ρουσία. Πολλοί ήρθαν κι εγκαταστάθηκαν στην Πάνω Κόνιτσα, γύρω απ' την εκκλησία του Άη Νικόλα. «Εις την χώραν των Πουρατζάγος», όπως λέει η παλιά ενθύμηση.

Ενώ στα Παζάρια της Μολυβδοσκεπάστης «εσυνάζετο πλήθος ανθρώπων», απ' όλες τις γωνιές της Ηπείρου και της Αλβανίας και γίνονταν μεγάλες συναλλαγές σε κάθε είδους εμπορεύματα, στο Παζαρόπουλο της Κόνιτσας, οι συναλλαγές περιορίζονταν αποκλειστικά στ' άλογα και στα μάλλινα. Οι Γκέκηδες, με τις άσπρες βράκες και τα άσπρα φέσια, φέρναν μέσ' απ' την Αρβανιτιά, ωραία και γεροδεμένα άλογα, που τα έκθεταν στην άπλα του λιβαδιού. Κι οι βλάχοι κατέβαζαν απ' τα βουνά, ως περνούσαν για τα χειμαδιά τους, τις κατακόκκινες φλοκάτες βελέντζες, τις καπότες και τα άλλα υφαντά. Τις οίδη γιατί είχε γίνει αυτός ο διαχωρισμός ανάμεσα στα δυο Παζάρια; Ίσως γιατί η Κόνιτσα ήταν το πέρασμα των Βλάχων στη φθινοπωρινή τους μετακίνηση. Ίσως γιατί η Κόνιτσα τους έδινε μεγαλύτερη ασφάλεια. Πάντως, όπως και να 'χει το πράγμα, ήταν τόσο σημαντική η αξία που είχε το Παζαρόπουλο της Κόνιτσας, για όλη την περιοχή, ακόμα και στα χρόνια που πέρασαν οι Σλαύοι από την Ήπειρο. (Απ' τον πέμπτο μέχρι και τον δέκατο αιώνα μετά Χριστόν) και τόσο καίριο ρόλο έπαιζε στη ζωή των ανθρώπων, ώστε ακόμα κι ο ίδιος οικισμός έχασε το παλιό του όνομα, (έμεινε τώρα στα χείλη των γερόντων κάποιο αχρωμάτιστο, χωρίς επιφάνεια, χωρίς ιστορικό προσδιορισμό, αλλά μ' ένα απέραν-

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΚΟΝΙΤΣΙΩΤΩΝ ΖΩΓΡΑΦΩΝ

Συνέντευξη με τον Πρόεδρο του Ιδρύματος

ΚΛΕΑΡΧΟΣ ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗΣ

κ. Γιάννη Λυμπερόπουλο +

Με την ευκαιρία των εγκαινίων της Πινακοθήκης Κονιτσιωτών Ζωγράφων, την 14.8.1994 στη μεγάλη αίθουσα του Δημαρχείου της Κόνιτσας, το περιοδικό μας θεώρησε σκόπιμο να συναντήσει τον κ. Γιάννη Λυμπερόπουλο, πρόεδρο του ιδρύματος Κλέαρχος Παπαδιαμάντης στο οποίο ανήκει η ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ για να μιλήσει μαζί του πάνω σε θέματα που αφορούν την Πινακοθήκη, τις δραστηριότητες του Ιδρύματος, τις προοπτικές του κλπ.

ΕΡΩΤΗΣΗ. Πέστε μας λίγα πράγματα για την Πινακοθήκη των Κονιτσιωτών ζωγράφων, πού σήμερα εγκαινιάζετε στη Μεγάλη αίθουσα του Δημαρχείου της Κόνιτσας;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ. Με τη σκέψη ότι στην Πολιτιστική παράδοση της Επαρχίας μας είναι και η Χιονιάδτικη ζωγραφική, αγιογραφία και κοσμική, σκέφτηκα να καταγράψω το τί υπάρχει σήμερα στην επαρχία μας από την παράδοση αυτή και εν πάση περιπτώσει σε ποιο σημείο βρίσκονται οι εικαστικές τέχνες σήμερα στο χώρο της επαρχίας μας. Ρωτώντας και μαθαίνοντας, βρήκα πως ένας σοβαρός αριθμός συμπατριωτών μας ασχολείται με τις εικαστικές τέχνες. Κατ' αρχήν υπάρχουν ακόμα αγιογράφοι από τα χωριά μας που έχουν να επιδείξουν ένα σοβαρό αγιογραφικό έργο μέσα στην επαρχία μας και εκτός αυτής. Αναφέρω ενδεικτικά μερικά ονόματα. Σέργιος Σεργιάδης από το Πληκάτι. Θωμάς Χρήστου και Κώστας Σκούρτης απ'

τους Χιονιάδες. Σπύρος Καγιώτας απ' την Πυρσόγιαννη κλπ. Οι "κοσμικοί" ας πούμε ζωγράφοι από την επαρχία μας, είναι αναμφισβήτητα περισσότεροι. Κι από αυτούς μεγάλος αριθμός είναι επαγγελματίες. Υπάρχουν όμως και ερασιτέχνες. Αφησα προσωρινά, στην άκρη, τους ερασιτέχνες και απευθύνθηκα στους επαγγελματίες. Ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμά μου δώδεκα καλλιτέχνες. Κι έτσι κατάφερα να συγκεντρώσω δέκα οκτώ πίνακες, αξιόλογους. Οι καλλιτέχνες αυτοί κατ' αλφαβητικούς σειρά είναι οι ακόλουθοι. Θάνος Βαδάσης, απ' την Οξιά. Ζήκος Δέδος απ' την Κόνιτσα - Στράτσιανη Πύργο. Κωνσταντίνα Δογορίτη απ' τα Γιάννινα, με καταγωγή Κονιτσιώτικη. Ευθαλία Ζήση απ' την Βούρμπιανη. Δημήτρης Κρέμος απ' την Κόνιτσα. Χρήστος Λάμπρου απ' την Κόνιτσα. Θέμος Μάϊπας απ' τη Μπριάζα - Δίστρατο. Αρτεμη Μανέκα, απ' τα Γιάννινα, σύζυγος του Θανάση Μανέκα απ' την Σταρίτσιανη - Πουρνιά. Ελένη Φίλιου Μπότσιου, από τα Γιάννινα από γονείς Κονιτσιώτικης καταγωγής (Μολυβδοσκεπάστη - Κόνιτσα). Κώστας Σκούρτης από τους Χιονιάδες Κώστας Τζιμούλης και Νίκος Τζιμούλης από το Κάντσικο - Δροσοπηγή.

Σημειώνω εδώ ότι παρότι οι αγιογράφοι της επαρχίας μας προθυμοποιήθηκαν να συνδράμουν την Πινακοθήκη, εν τούτοις είχαν αντικειμενική αδυναμία να δώσουν άμεσα κάποιο έργο τους, αφού κατά κύριο λόγο

ασχολούνται με φρέσκο στις εκκλησιές και δεν έχουν έτοιμες φορητές εικόνες. Έτσι περιορίστηκαν αυτοί σε μελλοντικές υποσχέσεις και γω στη μοναδική φορητή εικόνα που μου έδωσε ο Θωμάς Χρήστου, που όπως είπαμε κατάγεται απ' τους Χιονιάδες, αλλά κάθεται τώρα στο Κεράσοβο.

Έτσι τα εγκαίνια της Πινακοθήκης έγιναν με δέκα οκτώ πίνακες "κοσμικής ζωγραφικής" και μια φορητή εικόνα. Η Πινακοθήκη όπως ξέρετε ανήκει στο Ίδρυμα Παπαδιαμάντη και εντάχτηκε στις δραστηριότητες του Πνευματικού Κέντρου Δήμου Κόνιτσας.

ΕΡΩΤΗΣΗ. Τί προοπτικές υπάρχουν για την Πινακοθήκη αυτή;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ. Η πινακοθήκη αυτή είναι μία αρχή. Μια πρώτη προσέγγιση του Πολιτιστικού αυτού τομέα στην Επαρχία μας. Κατά συνέπεια, η Πινακοθήκη πρέπει να συμπληρωθεί και με πίνακες άλλων ζωγράφων που κατάγονται απ' την επαρχία μας, που, κατά τις πληροφορίες μου, υπάρχουν αρκετοί ακόμα. Σε συνέχεια θα κάνουμε ένα τμήμα ερασιτεχνών ζωγράφων από την επαρχία μας. Αυτοδίδακτων, ποιητών κλπ. Νομίζω ακόμα πως μια γωνία της Πινακοθήκης πρέπει να γιομίσει με καλής ποιότητας αντίγραφα από την "κοσμική" ζωγραφική των Χιονιαδιτών ζωγράφων, για να δίνει μια κάποια ιδέα του έργου τους. Περαιτέρω για τη ζωγραφική ή καλύτερη την εικαστική παιδεία της νέας γενιάς, θα προχωρήσουμε σε εκθέσεις ζωγραφικής διαφόρων ζωγράφων, γλυπτικής κλπ. αλλά και στην ίδρυση ενός Εικαστικού εργαστηρίου σε συνεργασία με το αντίστοιχο Εικαστικό Εργαστήριο του Δήμου Ιωαννίνων. Φυσικά όλες

αυτές οι δραστηριότητες θα γίνονται με την συνδρομή και τη συμπαράσταση του Πνευματικού Κέντρου του Δήμου Κόνιτσας.

ΕΡΩΤΗΣΗ. Μπορείτε να μας πείτε λίγα λόγια για τις άλλες δραστηριότητες του Ίδρυματος Κλεάρχου Παπαδιαμάντη.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ. Όπως ξέρετε, ο πολιτιστικός τομέας είναι μια από τις βασικότερες επιδιώξεις του Ίδρυματος. Η συντήρηση της Πολιτισμικής κληρονομιάς της Κόνιτσας. Η ανάπτυξη της Πόλης. Και μέσω αυτών, η Τουριστική της ανάπτυξη. Η συγκράτηση των κατοίκων της στο χώρο της επαρχίας. Η συμβολή στην δημιουργία μιας πόλης ανθρώπινης με προσοχή στον παραδοσιακό της χαρακτήρα και το σεβασμό προς το περιβάλλον. Αυτά βέβαια είναι γενικότητες, όμως είναι ο άξονας γύρω από τον οποίο προσπαθούμε να κινηθούμε με τις ελάχιστες δυνατότητες που διαθέτουμε. Έτσι ξεκινήσαμε να κάνουμε παραδοσιακές βρύσες (μέχρι σήμερα κάναμε εννέα). Το τρεχούμενο νερό είναι πάντοτε ένα σύμβολο ζωής και υγείας και χαρακτηρίζει

την Κόνιτσα. Σε συνεργασία με τοπικούς φορείς και το Δήμο της Κόνιτσας βοηθήσαμε στην ανάπτυξη τα Μοναστήρια του Στομίου και της Μολυβδο-

σκέπαστης. Ενισχύσαμε με μέτρο τις δυνατότητες που έχουμε τα Σχολεία της Κόνιτσας. Επειδή δε βρήκαμε πάντοτε βοήθεια από τους τοπικούς πα-

ράγοντες της Κόνιτσας πράγμα που είναι απολύτως απαραίτητο για τις κινήσεις μας, αδρανίσαμε για λίγα χρόνια. Αυτό είχε κι ένα καλό αποτέλεσμα. Συγκεντρώσαμε από τα εισοδήματα του Ίδρυματος ένα μικρό κεφάλαιο με το οποίο ανταποκριθήκαμε

Θωμά Ζιώγα

τη σμίξη Σαρανταπόρου και Βουργουποιάμου, όπως φανερώνει το παλαιό όνομα Σταρίτσιανη του χωριού Πουρνιά.

Φημίζεται ακόμη σαν ιστορική θέση, χωρίς όμως να υπάρχουν μαρτυρίες, η θέση του χωριού Παλαιοσέλι.

Επίσης, οι ονομασίες Καβάσιλα και Πλεθούκι, που λέγονται για τα γνωστά λουτροχώρια της επαρχίας, μαρτυρούν ότι οι θεραπευτικές ιδιότητες αυτών ήσαν γνωστές από αρχαιοτάτων χρόνων, και μάλλον ήσαν σε χρήση από τότε.

Στην επαρχία μας, το κέντρο της μαστόρικης τέχνης ήταν το δίδυμο των γεπονικών χωριών Πυρσόγιαννη και Βούρμπιανη. Αυτό τουλάχιστον λέγει η παράδοση και αποκαλύπτει η εξήγηση των παρωνυμίων τους.

Ελπίζουμε ότι ετούτη η εργασία, με όση πληρότητα έχει, θα φανεί χρήσιμη στους συμπατριώτες και τους ερευνητές. Αν μάλιστα δημοσιευθεί ολόκληρη σε ένα τεύχος, θα είναι και εύχρηστη στον καθένα.

Σημειώνουμε ότι όπου σε ξένες λέξεις του κειμένου, γραμμένες με λατινικούς χαρακτήρες, υπάρχει το γράμμα *b*, αυτό πρέπει να διαβασθεί σαν τον αντίστοιχο ημίφωνο σλάβικο φθόγγο.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

χωριών με αλφαβητική σειρά παλαιάς ονομασίας.

Παλαιά ονομασία	Νέα ονομασία	Μάζι, Μάζι
Αρμάτοβο, Αρματα		Μελισσόπετρα, Μελισσόπετρα
Βούρμπιανη, Βούρμπιανη		Μεσαριά, Μόλιστα
Βράνιστα, Τράπεζα		Μπλήζιανη, Λαγκάδα
Βριάζα, Δίστρατο		Μποτσιφάρι Μοναστήρι
Γαναδιό, Γαναδιό		Μπουτσικό, Πωγωνίσκος
Γορίτσα, Καλλιθέα		Οστανίτσα, Αηδονοχώρι
Γρισμπάνι, Ελεύθερο		Πάδες, Πάδες
Δέντσικο, Αειτομηλίτσα		Παλαιοσέλι, Παλαιοσέλι
Δεπαλίτσα	Μολυβδοσκεπάστ	Πεκλάρι, Πηγή
Δερβένι, Δερβένι		Πλάβαλη, Αγία Βαρβάρα
Ζέλιστα, Εξοχή		Πλεθούκι, Πυξαριά
Ζέρμα, Πλαγιά		Πληκάτι, Πληκάτι
Ισβορος, Αμάραντος		Πυροβίτσα, Καλόβρυση
Καβάσιλα, Καβάσιλα		Πυρσόγιαννη, Πυρσόγιαννη
Κάντσικο, Δροσοπηγή		Ραντάτι, Ραδάτι
Καστάνιανη, Καστανέα		Σανοβό, Αειτόπετρα
Κεράσοβο, Αγία Παρασκευή		Σέλτσι, Οξυά
Κόνιτσα, Κόνιτσα		Σταρίτσιανη, Πουρνιά
Κορσάτσικο, Προσήλιο		Στράτσιανη, Πύργος
Κορτίνιστα, Νικάνορας		Τούρνοβο, Γοργοπόταμος
Κουτσούφλιανη, Ηλιόρραχη		Φούρκα, Φούρκα
Λεσκάτσι, Ασημοχώρι		Φυτόκος, Θεοτόκος
Λιατονάβιστα, Κλειδωνιά		Χιονιάδες, Χιονάδες

† ΘΩΜΑ ΖΙΩΓΑ †

με τα πρόχειρα ποιμενικά κονάκια.

2) Στο "2" της βιβλιογραφίας προτείνεται η εξήγηση της λέξης από το Σλ. VODA (= νερό) > VODENSKO (= νερότοπος) > DENSKO > Ντέντσκο, κατά συγκοπή. Έχουμε την γνώμη ότι είναι ατυχής αυτή η εξήγηση.

† ΔΕΠΑΛΙΤΣΑ

"Μολυβδοσκεπάσι" Μολυβδοσκεπάσι

† Προφορά: Στ' Δεπαλίτσα ή Διπαλίτσα. Τούτο το χωριό είναι κτισμένο στην αριστερή όχθη του Αώου, κοντά στο σημείο "Κλειδί", όπου ο Σαραντάπορος ενώνεται με τον Αώο. Η στρατηγική θέση αυτού του χώρου είναι γνωστή. Το μέρος είναι ιστορική τοποθεσία και μάλλον στη θέση του σημερινού χωριού υπήρχε παλαιά κάποιο πόλισμα. Ετσι λέγεται και αυτό δείχνουν τα ακυάρια.

Φημίζονται για το χωριό οι αρχαίες ονομασίες Διόσπολις, Πασσαρών, Πωγωνιανή. Εδώ τελούσαν μεγάλη μνηαία ζωοπανήγυρη, τουλάχιστον μέχρι τα τέλη του 18ου αιώνα. Οι εξής εκδοχές είναι πιθανές:

1) Στα Λατ. PALUS (= χάραξ, σκόλοψ, πάσσαλος) > νέο Ελλ. "παλούκι".

PALO (= τοποθετώ χάρακες, φτιάχνω χαράκωμα).

† DEPALO (= αποχαρακώ, αφαιρώ το χαράκωμα).

† Απ'τά παραπάνω ΔΕΠΑΛΙΤΣΑ (= ανοχύρωτη, ακαράκωτη), δηλ. χωρίς ξύλινο εκ πασσάλων περίφραγμα. Γνωρίζουμε ότι οι Ρωμαίοι έκαναν μεγάλη χρήση τέτοιων χαρακωμάτων. Δεν είναι εμφανής ο λόγος για τον οποίο ο οικισμός ήταν χωρίς χαράκωμα. Η ιστορία κρατάει ακόμη το μυστικό.

2) Παραφθορά του Διόσπολις (= πόλη του Δία) Διπολίτσα Διπαλίτσα.

Η εκδοχή τούτη προϋποθέτει την ιστορική επιβεβαίωση της Διόσπολης,

η οποία δεν έγινε ακόμη. Ενδειξη ότι ο χώρος ήταν λατρευτικός είναι η

† κοντινή Μονή Μολυβδοσκεπάσι, η οποία είναι το αρχαιότερο χριστιανικό ιερό κτίσμα της επαρχίας, και σ' αυτήν οφείλει το νέο του όνομα το

† χωριό.

†

† ΔΕΡΒΕΝΙ "Δερβένι"

† Προφορά: Στο Δερβέν(ι) είναι οικισμός υπαγόμενος τώρα διοικητικά στο χωριό Μελισσόπετρα. Βλέπει προς την κοιλάδα του Σαρανταπόρου, στο σημείο όπου υπάρχει στένωμα (δερβένι), το οποίο πάντα γεφυρώνονταν παλαιά με γέφυρα, η οποία ήταν λιθόκτιστη τοξωτή και έφερε τελευταία την ονομασία "γέφυρα Σκορδίλη" ή "γέφυρα Δερβενίου". Σ' αυτό το σημείο η σημερινή οροθετική γραμμή Ελλάδας - Αλβανίας συναντάει τον ποταμό Σαραντάπορο.

† Το όνομα είναι τούρκικης καταγωγής.

† Στα Τουρκ. DERVENT ή DERBENT (= κλεισώρεια, κλεισούρα, μικρό μεθοριακό φρούριο), απ' όπου και το νέο Ελλ. "δερβένι".

† Συνεπώς ΔΕΡΒΕΝΙ (= κλεισούρα).

† ΖΕΛΙΣΤΑ "Εξοχή"

† Προφορά: Στ' Ζέλστα.

† Χωριό και έκταση κατάφυτη από κάθε λογής δένδρα και κυρίως βελανι-

αλλά στο τέλος της τετραετίας με τη συγκεκριμένη δράση είτε από τη θέση του νικητή, είτε της αντιπολίτευσης. Πραγματικά νικητές θα είναι αυτοί οι οποίοι με την προγραμματισμένη τους παρουσία στα τέσσερα χρόνια που ακολουθούν θα πείσουν ότι και θέλουν και μπορούν να προσφέρουν σ' αυτόν τον τόπο.

Το λαϊκό αισθητήριο είναι οξύ και όσο κι αν καμιά φορά αδρανοποιείται στο τέλος τους άξιους τους δικαιώνει.

Βέβαια το κατά πόσον είναι σκόπιμο και συμφέρον τα κόμματα ν' αποτελούν τους κύριους ρυθμιστές των δημοτικών και κοινοτικών ζητημάτων είναι πολύ συζητήσιμο, αφού στο τέλος οι πολιτικές αντιπαράθεσεις κορυφής δεν περιορίζονται στα συγκεκριμένα θέματα διαφωνίας, αλλά γενικεύονται και μεταφέρονται στη βάση, ακυρώνοντας κάθε συναινετική θετική προσπάθεια.

Σοβαρή αντίρροπη δύναμη θα ήταν οι λαϊκές συνελεύσεις γειτονιάς ή το σύνολο της πόλης, μέσα από τις οποίες θα πρέπει να περάσουν οι επιλογές προγραμμάτων και προσώπων, πλην όμως κάτι τέτοιο ούτε έγινε ούτε φαίνεται να έχει γίνει κοινή συνείδηση.

Τουλάχιστον παραμένει μια ελπιδοφόρα προοπτική.

Προς το παρόν, μέσα από τη διαμορφωμένη ήδη κατάσταση, αυτό που θα ευχόταν κανείς είναι η κατά το δυνατόν ολιγότερη οδυνηρή διέξοδος που σημαίνει παραμερισμό των προσωπικών αντιπαράθεσεων, ενότητα όλων αυτών που μπορούν να έχουν μια κοινή λίγο πολύ αντίληψη όσον αφορά στην αντιμετώπιση των δημοτικών και γενικότερων προβλημάτων και αγωνιστικότητα.

I.T.

† ΣΛΑΒΙΚΑ ΤΟΠΩΝΥΜΙΑ † Δ. ΚΡΕΜΟΣ †

Νεμέρτσικα: Αειθαλές
 Σουσνίτσα: Θρόισμα
 Γκορίτσα: Ορεινή
 Κόνιτσα: Αλογοπάζαρο ή Αλογότοπος
 Λιτονιαβίστα: Καλοκαιρινή
 Κουτσούφλιανη: Μικρή Ράχη
 Σανοβό: Κεφαλοχώρι
 Προβίτσα: Πέρασμα
 Οσανίτσα: Σταθμός
 Διπαλίτσα: Καμμένο
 Μποντσικό: Πευκώνας
 Ζέλιστα: Πράσινη
 Πλάβελη: Νεροχώρι
 Ίσβορος: Μαϊάνδρος
 Βράνιστα: Μικροχώρι

Κουρτίνιστα: Κεπνισμένο
 Μόλιστα: Νύμφη
 Σταρίτσανη: Παλαιοχώρι
 Στράτσιανη: Αρχοντικό
 Σέλτση: Χωριό
 Λεσκάτσι: Δασοχώρι
 (ομοίως Λεσκοβίκι, Λεσνίτσα)
 Μπλίσγιανη: Γειτονιά
 Ντέντσικο: Ηλιόλουστο
 Κάντσικο: Άφαντο (μη ορατό)
 Τούρνοβο: Πύργος
 (ομοίως Τύρναβο, Τάρνυβο)

ΔΕΠΑΛΙΤΣΑ

† Δ. Κρέμος / Ιαν. 1986 †

† ΣΤΕΦ. ΜΠΕΤΤΗ †

ΟΝΟΜΑΤΟΛΟΓΙΑ
ΤΩΝ ΧΩΡΙΩΝ
ΝΟΜΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

« Αρχή παιδείας ἢ τῶν
ὀνομάτων ἐπίσκεψις »

Ἐλίκτητος

« Ἀπόδοτε οὖν
τὰ τοῦ Καίσαρος Καίσαρι
καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ »

Ματθ. ΚΒ' . 21

† Δημόσια Κεντρικὴ Βιβλιοθήκη Κόνιτσας †

† ΕΚΔΟΣΗ: †
† ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ †
† Τ.Ε.Δ.Κ. ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ †

† ΓΙΑΝΝΙΝΑ 1996 †

+ ΣΤΕΦ. ΜΠΕΤΤΗ +

+ Επαρχία Πωγωνίου +			
Έλληνικά	+ Σλαβικά +	Αρβανίτικα	Αδιευκρίνιστα
Δρυμάδες	Αρίνισα	Γκουβέρι	Κολοδέ
Κακ(ου)σιωί	Βάλτισα	Κουρεμάδι	Ρουψιά
Ποντικάτες	Στρατίνισα	Μέβγεζα	Τεριάχι
Ρομπάτες	Βήσιανη		
Δελβινάκι	Καστάνιανη		
Δημόκορη	+ Διπαλίτσα ;	Τουρκικά	Βλαχικά
Ξηρόβαλτος	Όστανίτσα	Μετζιτιέ	Μέγγουλη
Κακόλακκος	Τσαραπλανά		
Γαδαροχώρι	Φραστανά		
Κρουνέρι	Βομπλό		
Μαυρόγερο	Βοστίνα		
Λαχανόκαστρο	Ζαραβίνα		
Στραβοσκιάδι	Κεράσοβο		
Χρυσόδουλη	Λάβδανη Άνω		
	» Κάτω		
	Βραστοβά		
	Δολό		
	Ζάβροχο		
	Μπογοντσκό		
	Μποζιανίκου		

ΔΕΠΑΡΧΙΤΣΑ

Παρατηρήσεις: Μετά την πιο πάνω παράθεση των ονομαστικῶν πινάκων τῶν πρώτων και ιστορικῶν μ' ἄλλα λόγια ὀνομάτων τῶν χωριῶν τῆς εὐρύτερης περιοχῆς Γιαννίνων, τοῦ ὀμίῶνυμου δηλ. νομοῦ, κατὰ ἐπαρχίες και προέλευσή τους, ἀνερχόμενων δὲ σὲ 345 περίπου, θὰ ἤθελα νὰ διατυπώσω κάποιες παρατηρήσεις μου γενικῆς, ἀναφορικὰ μὲ τὸν ἀριθμὸ τῶν χωριῶν μὲ ἑλληνικά ὀνόματα κι αὐτὸν μὲ ξενικά κατὰ τὶς πηγῆς μὲ ἐλαφρὲς κάπου ἀμφισβητήσεις, τὶς μεταξὺ τους δηλ. σχέσεις και ἰδιαίτερα ἀπὸ τὰ δεύτερα μὲ σλαβικά ἰσάριθμα κάποτε μὲ τὰ πρώτα συχνὰ ὁμῶς ὑπερβαίνοντα κατὰ πολὺ τὰ ἴδια, πρώτα σὲ κάθε ἐπαρχία και κατόπι τῆς μιᾶς ἐπαρχίας πρὸς τὴν ἄλλη ἢ και ὅλης τῆς περιοχῆς. Ἀπὸ τὴ σύγκριση αὐτὴ θὰ συνάγοιμε κάποια συμπεράσματα γιὰ τὴν ἐγκατάσταση τῶν ξένων και τὴ συγκεκριμένη ὀνοματολογία στὴν ἴδια περιοχῆ.

Ἔτσι, ἀρχίζοντας ἀπὸ τὴν ἐπαρχία Κουρέντων βλέπουμε 36 ὀνόματα ἑλληνικά μὲ 51 ξενικά, ἀναλογία δηλ. 3 πρὸς 5 σλαβικά δὲ 40 πολὺ περισσότερα ἀπὸ τὰ ἑλληνικά. Στὸ τμήμα Ντοικκίρας δὲν ἔχοιμε σχεδὸν κανέ-

+ 14 ΚΟΝΙΤΣΑ 77 +

18 Οκτωβρίου 1981
 Περίοδος Β' - Τεύχος 22-23 - Σελ. 295

ΟΙ ΕΚΛΟΓΕΣ ΤΗΣ 18 ΟΚΤΩΒΡΗ 1981 ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛ. ΒΟΥΛΗ

ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑ ΜΑΣ

Εκλογικά Τμήματα	ΠΑΣΟΚ	Ν.Δ.	ΚΚΕ	ΚΚΕ Εσ.	Κόμμα Προσβ.
ΚΟΝΙΤΣΑ (364 ανδρῶν)	126	136	39	1	1
» (365 ανδρῶν)	101	105	24	—	2
» (366 γυναικῶν)	106	160	33	2	1
» (367 γυναικῶν)	99	117	20	—	4
» (368 μικτό)	117	110	21	2	3
Άγία Βαρβάρα	43	76	5	—	—
Άγία Παρασκευή (ανδρῶν)	162	71	38	2	1
» (γυναικῶν)	121	81	31	6	1
» (μικτό)	135	59	20	3	—
Αετόπετρα	67	117	27	—	6
Αηδονοχώρι	66	111	24	2	2
Αμάραντος	121	107	35	7	—
Αρματα	57	42	8	—	—
Ασπιμοχώρι	44	76	3	—	5
Βούρμπιανη	114	81	21	6	9
Γοργοπόταμος	67	75	11	3	—
Δίστρατο (ανδρῶν)	85	97	41	5	1
» (γυναικῶν)	81	82	34	5	1
Δροσοπηγή (ανδρῶν)	91	30	66	5	—
» (γυναικῶν)	77	33	47	4	—
Ελεύθερο	105	84	21	3	—
Εξοχή	46	48	11	—	3
Ηλιόρραχη	33	89	2	—	2
Καβάσιλα	35	44	7	—	1
Καλλιθέα	90	91	23	3	3
Κλειδωνιά	139	78	24	1	2
Καιστανέα	189	68	52	—	1
Κεφαλοχώρι	125	76	95	5	—
Λαγκάδα	152	64	47	—	—
Μάζιο	72	132	11	2	14
Μελισσόπετρα	86	78	—	—	3
Μόλιστα (καὶ Γαναδιό, Μοναστήρι)	108	141	8	—	5
Μολυβδοσκεπάσι	31	107	6	—	4
Νικάνορας	43	56	—	—	1
Όξιὰ	60	37	42	1	2
Πάδες	30	46	2	1	—
Παλαιοσέλι	83	109	12	1	2
Πηγή	218	48	14	1	4
Πλαγιά	113	58	108	6	1
Πληκάτι	68	68	60	—	3
Πουρνιά	83	90	8	1	8
Πύργος	119	88	69	—	1
Πυρσόγιαννη (ανδρῶν)	64	58	39	5	7
» (γυναικῶν)	78	66	23	4	2
Φούρκα	51	103	11	1	2
Χιονιάδες	53	46	7	3	1

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

ΚΑΙ ΛΙΓΑ ΓΙΑ ΕΠΙΛΟΓΟ

Το χωριό της Κόνιτσας που είναι ακριβώς πάνω στα σύνορα Ελλάδας – Αλβανίας, μπαλκόνι με πανέμορφη θέα, δε λέγεται ούτε «Δίπολις» ούτε «Διπολίτσα» ούτε «Διπαλίτσα» ούτε «Μολυβδοσκεπάστο».
Λέγεται ΔΕΠΑΛΙΤΣΑ – ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΗ.

Με την ενέργεια, που έγινε εδώ και οχτώ περίπου χρόνια προς την «Αδελφότητα Μολυβδοσκεπαστινών Αθήνας», επί Προεδρίας Κώστα Δάφνη, με τις προσπάθειες σε συνέχεια της Αδελφότητας και ιδιαίτερα του προέδρου προς το Κοινοτικό Συμβούλιο, προς τον Πολιτιστικό Σύλλογο του χωριού, προς τη Δημαρχία της Κόνιτσας και προς το περιοδικό «Κόνιτσα», που δημοσίευσε την «κίνηση» αυτή, «ήρθαν» τα ευχάριστα αποτελέσματα.

Εξαφανίστηκε το «νόθο Μολυβδοσκεπάστο» από τα Γραφεία, από τις Σφραγίδες και τα Έγγραφα, από την Επικραφί του Κοινοτικού Καταστήματος κι' από το σήμα της Τροχαίας στην είσοδο του χωριού, από τα Γραφεία της Δημαρχίας Κόνιτσας κι' από την αρθρογραφία του περιοδικού «Κόνιτσα». Μένει ακόμη η ασκήμα στα σήματα της Τροχαίας στην έξοδο από την Κόνιτσα και στο «Μπουραζάνυ». Ελπίζουμε να εξαφανιστεί τελείως και από κει – κι' από το στόμα του λαού – για να είναι πλήρης η αποκατάσταση του σωστού ιστορικού ονόματος της Μετονομασίας: **ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΗ.**

Το παλιό ιστορικό όνομα αναγράφεται ΛΑΘΕΜΕΝΟ, σε ταμπέλα στημένη στου χωριού την πρώτη την πλατεία και στου περιοδικού «Κόνιτσα» την άνετη φιλοξενία. Όσοι συνειδητοποιούν βαθιά τη σημασία της ιστορικής αλήθειας καλούνται, σε κάθε περίπτωση, να βοηθήσουν στην προσέγγισή της και την αποκατάστασή της. Η «Κόνιτσα» σαν περιοδικό – αντικειμενικός καθρέφτης της περιφέρειας και γενικότερα – καλείται και πάλι στην πρωτοπορία. Κίνητρο και σκοπός είναι μόνο η αλήθεια, η ιστορική αλήθεια. Τα αληθινά ντοκουμέντα δεν απαιτούν καμιά ερμηνεία και δεν επιτρέπουν καμιά παρερμηνεία. Ελπίζω πως κι' αυτό το λάθος θα διορθωθεί. Και θα πάμε με τη σωστή ιστορική ονομασία του χωριού

παλιά και καινούρια πλήρως ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΕΝΗ, να πιούμε με τη χούφτα μας νερό στην ξακουστή τη βρύση του Άη – Γιώργη στη ΔΕΠΑΛΙΤΣΑ – ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΗ.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

ΑΛΛΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ

1. «Τι λέει ο Μαρξ για την ελευθερία και τη Δημοκρατία»
2. «Τι λέει ο ίδιος ο Λένιν για το Στάλιν»
3. «Ανθρώπινο Λευτέρωμα στον Πόνο και στο Πένθος»
4. «Ο Δωδεκάλογος Μιας Νέας και οι Προμηθείς Δεσμώτες»
5. «Ιστορία Μόνο με Ντοκουμέντα»

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

είναι ένα από τα ιστορικότερα περάσματα της Βαλκανικής χερσονήσου.

Του ΑΝΤ. ΙΟΡΔΑΝΟΓΛΟΥ

ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗ

Το Μπουραζάνι βρίσκεται 58 χλμ. από τα Ιωάννινα και 12 χλμ. από την Κόνιτσα.

Μπορείτε να έρθετε με λεωφορείο από τα Ιωάννινα (ΚΤΕΛ, τηλ.: 26510-27.442) και την Κόνιτσα (τηλ.: 26550-22.214).

Όλοι οι δρόμοι είναι ασφαλτοστρωμένοι και δεν θα έχετε πρόβλημα - μην ξεχάσετε να πάρετε μαζί σας τις αλυσίδες.

ΔΙΑΜΟΝΗ

■ Η μοναδική επιλογή σας είναι το Ξενοδοχείο Μπουραζάνι. Τα δωμάτια είναι άνετα, πολύ ζεστά και φιλόξενα. (Το δικλινο κοστίζει 60 € και 6 € το πρωινό σε μπουφέ, προαιρετικό. Τηλ.: 26550-61.283, www.boukazani.gr)

Αν έρθετε καλοκαίρι θα βρείτε και πισίνα. Το μεγαλύτερο πλεονέκτημα του ξενοδοχείου είναι η έξοχη φιλοξενία της οικογένειας Τάσσου.

■ Αν στο Μπουραζάνι είναι όλα κατειλημμένα, δοκιμάστε στην κοντινή Κόνιτσα. Καλές επιλογές είναι το Ξενοδοχείο Γεφύρι (τηλ.: 26550-23.780) και τα δωμάτια Δένδρο (τηλ.: 26550-22.055) και Πανόραμα (τηλ.: 26550-23.136).

ΦΑΓΗΤΟ

■ Ακόμη κι αν απλά περάσετε από το Μπουραζάνι, θα πρέπει οπωσδήποτε να σταματήσετε για φαγητό στο Ξενοδοχείο. Την κουζίνα του επιμελείται εδώ και 22 χρόνια ο Παναγιώτης Τσιώκης στον οποίο η οικογένεια Τάσσου έχει δώσει όλες τις πληροφορίες για το μαγείρεμα του κυνηγιού. Μην δυσανασκετείτε, όμως, γιατί το κρέας είναι από το ζώο του πάρκου το οποίο πρέπει να «φύγουν» για να μη δημιουργείται πρόβλημα στα υπόλοιπα.

Ό,τι και να δοκιμάσετε -αγριογούρουνο και ελάφι κρυσότο, αγριοπρόβατο ή αγριοκάτσικο- είναι θεσπέσιο, σωστό μαριναρισμένο και σιτεμένο. Εξαιρετικός είναι και ο μουσακάς με κιμά ελαφιού -να πάρετε τρεις μερίδες!- ενώ υπάρχουν κάμποσες καλές ετικέτες κρασιού.

■ Εξω από το χωριό Κλειδωνιά, πάνω στον Βοϊδορόμη, θα βρείτε την ταβέρνα Βοϊδομάτης για πέστροφα ψητή στα κάρβουνα. Πέστροφα θα βρείτε και δίπλα σχεδόν στο Ξενοδοχείο Μπουραζάνι, στην ταβέρνα Η Πανωραία, ενώ στο Αηδοναχώρι αξίζει να περάσετε για πολύ νόστιμο, φθινό φαγητό και ωραίο κρασί από το λιλιπούτειο καφενείο Προσφάι, της κυρίας Αρτεμης και του Απόστολου Μαλάμη - αν έχουν βράσει λάχανο με χοιρινό δοκιμάστε οπωσδήποτε. Και στο υπόλοιπα καφενεία των χωριών θα βρείτε καλό και οικονομικό φαγητό.

ΑΓΟΡΕΣ

■ Στο παραδοσιακό αποστακτήριο στη Μολυβδοσκέπαστη θα βρείτε ωραίο τσίπουρο, γλυκά, κυλάριτες, τραχανάδες και κρασί Ζίτσας.

■ Στο μικρό μαγαζί του Ηφαιστίωνα Παπαγεωργίου, απέναντι από το Ξενοδοχείο Μπουραζάνι, θα βρείτε οικολογικά ζυμαρικά από αλεύρι ολικής άλεσης και ακριβώς δίπλα ωραία υφαντά υφάσματα που υφαίνει η μητέρα του Ηφαιστίωνα.

■ Καλά υφαντά θα βρείτε και στο εργαστήριο λαϊκής υφαντικής τέχνης στην Αετόπετρα.

■ Στο Αηδοναχώρι μην παραλείψετε να δείτε τους δύο ξυλογλύπτες (τον Δ. Χρηστίδη και τον Χρήστο Μπόνια, στο καφενείο Πλάτανος στο κέντρο του χωριού) και να πάρετε κάποιο τοπικό χειροτέχνημα.

■ Τέλος, στο Ξενοδοχείο Μπουραζάνι θα βρείτε ιδιαίτε-

ρα κοσμήματα και αναμνηστικά -πολύ ωραία μπαστούνια περιπότου- φτιαγμένα από κέρατα ελαφιών κυρίως, τα οποία επεξεργάζονται τεχνίτες στο εργαστήριο κεράτων και τροπαίων στην καρδιά του πάρκου.

■ Δοκιμάστε κυνήγι στο Ξενοδοχείο Μπουραζάνι. Γαστρονομική εμπειρία και ένας καλός λόγος για να έρθετε ως εδώ!

■ Δείτε το ξεχασμένο από τον Θεό και τους ανθρώπους (σχε-

ΜΗ ΧΑΣΕΤΕ...

■ Επίσκεφθείτε το περιβαλλοντικό πάρκο στο Μπουραζάνι (εισιτήριο 10 €, 6 € το παιδικό). Αγρια ζώα ελεύθερα, και πραγματικά απλησίαστα, αλλά σε απόσταση ικανή ώστε να τα θαυμάσετε. Τα βλέπετε μόνο μέσα από αυτοκίνητο (αν κάνετε πως βγαίνετε, εξαφανίζονται), δεν μιλάτε, δεν κάνετε θόρυβο. Οι φωτογράφοι σας εφοδιάσουν με τον πιο δυνατό και φωτεινό τηλεφακό τους (και βλέπουμε...), οι υπόλοιποι φροντίστε να έχετε μαζί σας ένα ζευγάρι κιάλια.

■ Δείτε το καθολικό της Μονής Μολυβδοσκέπαστης. Οι τοιχογραφίες είναι μαυρισμένες, αλλά πραγματικά υψηλής τέχνης.

■ Απολαύστε το δειλινό από τους Αγίους Αποστόλους στο χωριό Μολυβδοσκέπαστη. Δεν είναι μόνον η θέα στην κοιλάδα και τα χρώματα του τοπίου. Είναι και η δυνατή αίσθηση της συνοριακής γραμμής: μόλις μερικά βήματα από το ναό βρίσκεσαι στην Αλβανία.

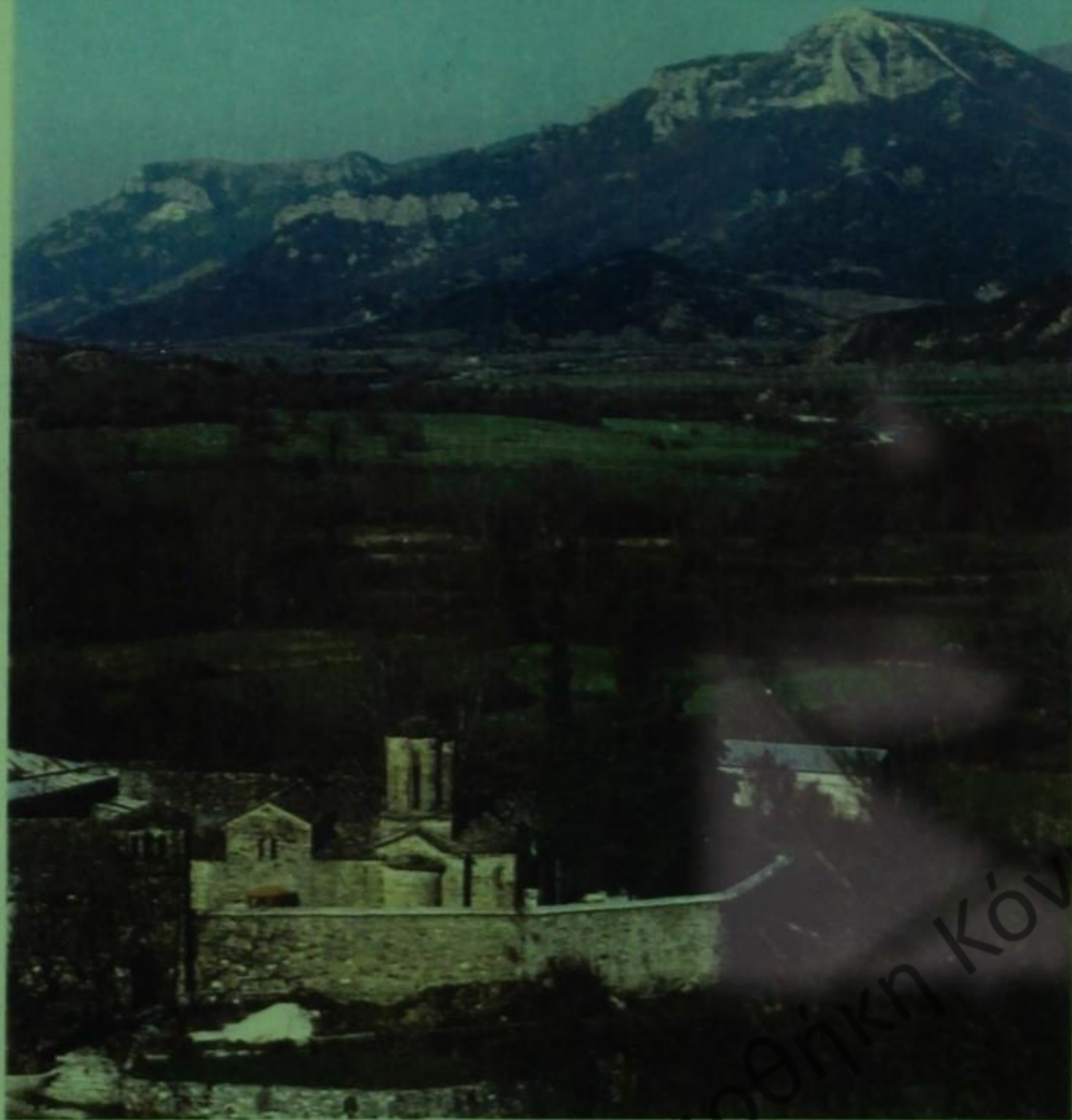
δόν) χωριό Πωγωνίσκος. Βρίσκεται μετά το πέραςμα της Κρίκας κοντά στη Μολυβδοσκέπαστη και είναι περισσότερο ερειπια (βομβαρδίστηκε από το ιταλικό πυροβολικό της Νεμέρτσικας) παρά χωριό. Ενα τοσοδούλι οροπέδιο τριγυρισμένο από θεόρατες βουνοκορφές και απότομες πλαγιές. Αξίζει οπωσδήποτε μια μικρή βόλτα.

■ Τα ποτάμια γύρω από το Μπουραζάνι είναι πρώτης τάξεως διαδρομές για ράφτινγκ και καγιάκ (Πληροφορίες: No Limits, τηλ.: 26550-23.777, www.nolimits.com.gr Εν Φύσει, τηλ.: 6945224507). Ο Αώος είναι ένα από τα καθαρότερα ποτάμια της Ευρώπης και γεμάτος ψάρια, κυρίως μεγάλες πέστροφες. Πριν πάρετε καλάμια και σγκίστρια, ελέγξτε τις ημερομηνίες που απαγορεύεται το ψάρεμα.

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

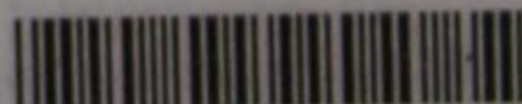
Κωδικός: 26550.
Αστυνομία: 24.194.
Δήμος Κόνιτσας: 22.233.
Νοσοκομείο Κόνιτσας: 23.111.

Το Μοναστήρι ΤΗΣ ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΗΣ

Χορός στη ΔΕΠΑΛΙΤΣΑ - ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΗΣ

50853

KON

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας